

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Buday Barna**.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Gazdasági előadások a Közteleken.

Az OMGE. egyes időszere kérdések megbeszélése céljából az intelligens magyar gazdaközönség részére gazdasági előadásokat rendez. Az előadások helye: *Budapest, IX., Köztelek-utca 8.* Az előadások ideje: *1911 január hó 21. és 22. napja.*

Az előadások programja.

Első nap, január 21-én (szombaton).

Dél előtt:

9—¹/₂11 óráig: *Kerpely Kálmán*. A céltudatos talajművelés szerepe a talajvíz raktározásánál és fenntartásánál. (A növények vízszükséglete, összehasonlítva a csapadék mennyiségével és a vízkészlettel. A csapadék eloszlása az egyes évszakokban és hónapokban; ennek jelentősége talajművelési és növényfejlődési szempontból. Mit értünk céltudatos talajművelés alatt és ennek keretében milyen helyet foglal el a Campbell-féle talajművelés és az altalajporhanyítás. A Campbell-féle talajtömörítés gyakorlati eredményei és az ebből levonható következtetések. Téves nézetek a Campbell-féle talajművelés fogalmáról.)

¹/₂11 óráig: *ifj. Sporzon Pál*. Új talajművelő gépek és jelentőségük az okserü talajművelés szempontjából. A Kőszegi-féle talajművelő és a Gibás-féle eke. Gyakorlati kísérletek eredményei.

Ezt követően: *Jablonowski József dr.* A mezei poczkok (egerek) országos és kötelező irtása. (A poczkójarás veszedelme, okai és következményei. Védekezési módok. Mérgezés. Tavaszi irtás. Kötelező védekezés és ennek szervezése.)

Délután:

4 órától: *Max Breslauer dr.*, a berlini műegyetem magántanára. A villamosság alkalmazása a mezőgazdasági növénytermesztés terén. (Képvitelésekkel illusztrált németnyelvű előadás.) Az előadás kapcsán a Magyarországon végzett irányú kísérletek eredményeit az OMGE. felkérésére ismerteti *Szarvasi Imre dr.* műegyetemi tanár. Ezt követően: *Tolnay Pál*. Argentína mezőgazdasága. (Képvitelésekkel.)

Második nap, január 22-én (vasárnap).

Dél előtt:

9—¹/₂11 óráig: *Gyárfás József*. Az Országos Növénytermesztési Kísérleti Állomás legújabb kísérleteinek eredményei.

¹/₂11—12 óráig: *Hutyra Ferencz dr.* Újabb tapasztalatok egyes ragadós állatbetegségekről.

12—1 óráig: *Weiser István dr.* Tapasztalatok az Állatelettani és Takarmányozási Kísérleti Állomás köréből. (1. A nem savanyított és savanyított csalamádé tápláló értékéről. 2. A savanyítás befolyása a csalamádé összetételére és tápláló értékére. 3. A csalamádé savanyításánál fellépő veszteségekről. 4. A vetési sortávolság befolyása a csalamádé hozamára és tápláló értékére.)

Az előadásokat az OMGE. tagjai díjtalanul hallgathatják.

Az előadások első napján, január hó 21-én este 8 órakor a „Köztelek” szerkesztősége *Köztelek társasvárosát* rendez a *Royal Nagyszálló földszinti különterében*, amelyre az előadáson résztvevőket szívesen látjuk. A vacsorán csak előre megváltott részvételi jeggyel vehetni részt, amelyeket január 18-ig bezárólag személyenként

6 (hat) koronáért ad ki vagy a postadíj bevétele ellenében kívánt címre megküld az OMGE. titkári hivatala. Kérjük a jelentkezés és részvételi díj mielőbbi beérkezését.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”

földművelési és növénytermesztési szakosztályának

1911. évi január hó 13-án (péntek) d. u. 4 órakor a Közteleken tartandó ülésére.

Tárgy:

Gyakorlati tapasztalatok a sorirányításról. Előadó: *Gyárfás József*, a magyaróvári növénytermelési kísérleti állomás vezetője.

Desseoffy Aurél gróf s. k.,
szakosztályi elnök.

Adóügyi értesítés.

Felhívjuk a tisztelt gazdaközönség figyelmét azon körülményre, hogy az általános jövedelmi pótdadónál a föld- és házbirtokot terhelő bekebelezett jelzálogkölesönök utáni kamatok csak azon esetekben vehetők figyelembe és vonhatók le, ha az erre vonatkozó bevallás a január hó 1-től január 31-ig terjedő idő alatt adatott be az adóhivatalnál vagy községi előjáróságnál, ahol a bevallási űrlapok díjmentesen beszerezhetők.

Midőn tisztelt gazdatársainkat ezen bevallás idejében eszközölnödő beadására saját érdekükben figyelmeztetjük, egyúttal tájékoztatásul a következőket közöljük.

A föld- és házbirtok általános jövedelmi pótdadjából idejében eszközölt bevallás esetén levonandó az illető tulajdonos terhére bekebelezett kölesön után az adóévet megelőző év végéig tényleg le nem rovatott tőkehátralék egy évi kamatának 10 (tíz) százaléka. Hitelüzletekkel foglalkozó pénzüzetektől felvett és meghatarozott idő alatt törlesztendő kölesönök évi kama-

SAJÁT ÉRDEKÉBEN KÉRJE A

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

most megjelent

téli és tavaszi gazdasági anyag árjegyzékét.

Ingyen és bérmentve küldjük!

Mai számunk 20 oldal.

tának az egész törlesztési idő tartamára azon összeg vétetik, amely a kötvényben megállapított kamatláb szerint a kölcsönvevő fökösszeg után egy évre esik. Ekvözben kezdődő törlesztésnél a törlesztési idő első és utolsó évében az évi kamatnak csak aránylagos része vétetik számításba az adóköteles jövedelem megállapításánál. Bekebelezett közzadók és kincstári behátralékok utáni kamatok nem képezhetik levonás tárgyát.

Együttal ismételtlen figyelmeztetjük a gazdaságközönséget, hogy az OMGE. üzemi osztálya tagjainknak adó- és illetékügyekben szakvéleményt ad, adókönyveket és kataszteri birtokleveket felülvizsgál, sérelmes adómegállapítások és elemi károk esetén utbaigazítással szolgál és orvoslást eszközöl ki évkönyvünkben megállapított szerény díjazás mellett, miért is ajánljuk üzemi osztályunk ebbeli tevékenységének igénybevételét.

Igazgató.

1911. évi XXVIII. tenyészállatvásár.

Az 1911. évi XXVIII. tenyészállatvásárt márczius hó 11. és 12. napjain tartjuk meg a fővárosi Tattersallban.

Bejelentési határidő február 10.

A vásár szabályzatát és bejelentési íveket megkeresésre küld az OMGE. titkári hivatala, Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

A rendező-bizottság.

Jelzálogkölesön.

Felhívjuk a gazdaságközönség figyelmét arra, hogy az OMGE. üzemi osztályának működési terét újabban azzal bővítettük ki, hogy azon gazdák érdekében, akik birtokukra jelzálogos kölcsönöket óhajtanak felvenni, ha ez ügyben hozzánk fordulnak, erre a célra alkalmazott szakértőnk ilyen kölcsönök előnyös megszerzésében kezükre jár és az ezzel járó teendőket elvégzi.

Igazgató.

TÁRCZA.

„Ha balta esik is...”

Irtá: Bársony István.

Meghívást kaptam Lajos barátomtól vadászatra. Körvadászatra, olyan területre, ahol sok a nyúl, olyan természet feketeföldi nyúl, amely a gőzekeszántás hepehupái közt esetlenül bukácsol és bujcskát játszik a vadászszal, mert hol megjelenik a szántás gerinczén, hol eltűnik annak az árkában. (Barázdát igazán nem mondhatok.)

Lajos barátom a legszeretnivalóbb vadászaházigazda és a legjobb ezimora egyszersmind; a vendégeit mindenképpen remekül látja el; pompás fogatokon szállítja a vasutállomásról a területre; oda terelteti nekik minden vadját s ő maga akkor boldog, ha a vendége jól mulat. A vadászfalatozás egyszerűen fejedelmi nála; a sült krumplótól kezdve végig a mindenféle hideg sültön és meleg virstlin, továbbá a tortákon, a diós-mákospatkón, a sajtokon és a forró teán (nem is szólva a jobbnál-jobb itókákról), válogathat mindenki, hogy milyen földi jótól akar megpukkadni. Azután már a kevés vad is elég, olyan rózsás a hangulat; egyszerű: egyszerű mulatságok a Lajos vadászatai. Megörültem a szives meghívásnak és válaszoltam is rá rögtön; szóról-szóra ezt ni:

„Ha balta esik is, ott leszek! Öllelek (stb.)”
Azután konokul vártam a vasárnapot, amikor a meghívás szólott és amikor — természetesen — a legjobb időt reméltem.

Szombaton ragyogó szép nap volt, egészen estig s azzal mentem a színházba, hogy az

Hass, alkoss, gyarapíts!

(Csöndes tízéves jubileumok.)

Irtá: Emödy József.

Sok szó esett a közelmúltban agrárius törekvésekről, agrárpolitikáról. Mi annak lényege? Nagytudású férfiak bonczolgatták, mérlegelték s még Tisza István nagy összefoglaló esze sem volt képes annak lényegét teljes mivoltában földeríteni. Mert ha földerítette volna, fönntartás nélkül agráriusnak vallotta volna magát a Károlyi Sándor gróf emléklakomán.

„Konzervatív maradiság” még a legenyhébb jelző, melylyel a sajtóorganumok légiója nap-nap után a gazdatársadalom törekvéseire ráripakodik. Mintha bizony ebben az országban, a nemes hagyományok és erkölcsök romhalmazában maradt volna még valami, amit konzerválni érdemes volna. Itt bizony nem konzerválni, hanem a romokból újjáépíteni kell mindent a fundamentumoktól kezdve.

„Álcázott antiszemitizmus”, mondják mások, az agresszivebbek. Pedig tudhatnák, hogy ezen embertelen irányzat Magyarországon képtelenség, mert a huszadik században élünk s a történelmet visszacsinálni nem lehet. A hamisítatlan krisztusi tan, a keresztény világfelfogás, az evangéliumbeli örökigazságok nem álmodott fényben ragyognak napjainkban. A keresztény reneszánsz korát éljük. Már pedig az evangélium alapján álló jó keresztény nem üldözheti embertársát — a testvért — bármely nemzethez vagy felekezethez tartozzék is az; mert hiszen ellenkezésbe jönne magával Krisztussal, aki az Isten fiát egyaránt fölmagasztalni óhajtotta: az igazhívőben és a pogányban, a farizeusban és az adószedőben.

A magyar agrárizmus sem konzervatív maradiság, sem álcázott antiszemitizmus, hanem *önvédelmi, gazdasági szabadságharcz*. Szabadságharcz a szó legnemesebb értelmében. Mi szabaddá akarjuk tenni a magyar földet a jelzálogadósságok milliárdjai alól. Azért, mert ezen milliárdok kamatai javarészt *külföldön* hozzák forgalomba a magyar gazda verejtékét. Mi szabaddá akarjuk tenni a kisember gazdasági értelmiségét, hogy önerejével védekezhessék a nyílt és rejtett *ussora* mindenféle nemeivel szemben. Vissza a faluba jelszóval föl akarjuk szabadítani a magyar *középosztályi* mai egyoldalúságából, melylyel hivatalok és színekurák felé igyekeznek. Törekszünk a földet nemzeti és gazdasági szempontból megbízható kezekbe juttatni, a földmivelés hasznát biztosítani a termelőnek. S mindezt csak a jogos önvédelem fegyvereivel, a kultúra, a szövetkezés megmérhetetlen hatalmával, mások jogainak sérelme nélkül, a gazdasági élet többi tényezőivel békében és harmóniában óhajtjuk megvalósítani.

A magyar agrárpolitika célja nem egyedül a megbillent egyensúly helyreállítása *anyagai téren*, hanem a nemzet sutba került magasabb *erkölsi javait* is keresi és régi jogaiba visszahelyezni törekszik. A mi szabadságunk az a szabadság, mely nagy férfaink: Rákóczi, Kossuth Lajos, Deák Ferencz, Széchenyi István, Károlyi Sándor után maradt reánk örökségképpen; nem pedig az, melyet utszéli proféták hirdetnek.

Ebben különbözik a magyar agrárpolitika az osztrák vagy német agrárius törekvésektől. Nekünk, mielőtt alkothatnánk, *söpörni kell*. Egy mérhellen nagy

utolsó felvonást már nem nézem meg, hisz holnap korán kelünk. Kijövök a második felvonás végén a színházból és kinos meglepetéssel konstatalom, hogy: „nini, esik ám!”

No, ha most esik, annál jobb, az még hagyjúp. Legalább remélni lehet, hogy reggelre kitisztul. Addig elfogy az esőfelhő. Ezzel az autoszugeszczióval megvigasztalódva, siettem haza és első dolgom volt, hogy megnézzem, mit mond a barométer. Reggel óta majdnem hanyatvágódott az istenadta, akkorát esett, a nagy eső felé.

Szépen vagyunk. Ez aztán beütött. No de még messze van a reggel; addig sok minden megváltozhatik. Először is az én vadászati felszerelésem kérdése. Mert jó időben cipőben mentem volna; így ellenben sokkal okosabb lesz, ha eszimat húzok, jó nagy bagariát, ami nem ázik át.

Előkeresem a moesári csizmamát s kiveszem belőle a sámfát. (A háznépem már aludt, magam rendezkedtem tehát.) A nagy eszima egész sereg egyebet von maga után; belevaló vastag harisnyát, azokra még örült nagy flanelkapcát; ezeket is előkajtatom s kikészítem, hogy rögtön a kezemügyében legyen reggel.

Igy megnyugtatta magamat az eshetőségek iránt, sietek lefeküdni és csakhamar elalszom. Minthogy a felkeltésem iránt nem intézkedtem, az ébresztőórám pedig elromlott, tehát magam vagyok résen és éjjel fel-felriadozok, nehogy el találjak késni. Mindannyiszor nézem, vizsgálom az időt s újra meg újra meggyőződöm róla, hogy szigorúan esik.

Amikor reggel felé a villanyos vasut is járni kezd és csilingel, zug, dohog az ablakom alatt: végleg felriadok. Most már ideje felkelni.

Mohón nézem az időt: esik! esik! esik!

Visszapöndörödöm az ágyamba azzal a szándékkal, hogy kárpótolom magamat az éjjeli nyugtalanságért; ha esik, akkor nem vadászunk, alszom hát még egy jó sort. De abban a pillanatban átvillan az emlékezetemen a levelem, amit Lajosnak irtam: „Ha balta esik is” stb. . .

Ijedten szököm talpra. Iszen csak eső esik! Minő szószátyár ember lennék én a Lajos szemében, ha emiatt meg nem jelennék, elmaradnék! . . .

Notandum, a keleti pályaudvaron kellett találkozunk; onnan volt indulandó a vonatunk, amelyen mindnyájan együtt megyünk.

Nézem az időt; nézem a barométert. Özönvizet mutat s az özönvíz kezdődik is odakint. Tündööm, tanakodom: vajjon mit csináljak! Bizonyos, hogy egyetlenegy társunk sem tart velünk ebben az időben, sőt talán maga Lajos sem jön ki a vasutra, ha van esze. Igen, de hátha nincsen?! Vagy ha úgy okoskodik, hogy öneki, mint házigazdának muszáj szenvednie. Vagy ha azt hiszi, hogy *odakint* nem esik; talán nem is esett; hisz körülbelül két órányi vasutazásunk volna, elég messzire megyünk s ott más lehet az idő.

Iszen, ha azt nem irtam volna, hogy: „ha balta esik is!” . . . Okoskodhatna akkor Lajos akárhogyan. Azóta horkolnék már megint. De így röstellem a dolgot. Kómikus, nevetséges szájhősnek érzem magamat, hogy lám, még egy kis esőtől is megijedek. Hisz balta is eshetnék és énnekem akkor sem szabadna elmaradnom.

Keservesen kezdek öltözködni és felrángatom a nagy bagariát. Akkorra munka ez, hogy amikor elkészülök vele, végleg rá is szánom magamat

rakás szemetet kell utt. Azt, amely a mi nem nagyságunk, szabadságunk. Az agrár szó nem is mi törekvé-einket — s i nemértés és félreértés. K r izmus érdekpoltikát jel szabadságharczot a ne erkölsi javai körül. Tu önvédelmi szabadságharcz lene nevezni.

S ellenfeleink nem ve az, amit ők érdekpoltikán szabadságharcz a szó leg mében. S ezért éri öke — újabb csalódás. A r többség megválasztása t hogy no most már végle fekete reakció lovagjáv és Z. „vadagrókok” sil kizsoritani. S ime ámul nak, hogy „az agrárius k lom sohasem volt oly er Volt itt már ószabadelvi kormány, koalíziós uralom nemzeti munkapárti többsé törekvések nemcsak ho szorulnak, hanem gyarap erőben és beiterjességben den erőlködés: a szabadsá visszaszorítani nem lehet, h uralom is volna ezen nyugalomra hozni csak lehetséges.

* * *

S arra, hogy a mi töre nem kizárólagos érdekp hogy azoknak eredete maga keresendő, pozitív számsz vannak. Itt van Károlyi S

az elkövetkezendőkre. Nem va hogy hiába kinlódtam légyen val?!

De azért még egy darabig ácsorgok az ablakom előtt egei: nem reped-e meg vajjon ség? Nem látszik-e valahol egy kék foltja a derüs mennyorszá

Bizony, semmi efféle sem lá iparkodjunk, siessünk, öltözzük

Amikor ez is megvan, bus eközben elküldök köcsiert. Mo döm, nem tervezek; most már a többi. Szavamat *kell* állanok

Megérkezem a vasutra, szok órával az indulás előtt. (Ebben vagyok. Mindig bámulom azok akik akkor érkeznek, amikor sipol.) A váróteremben még közöl senkisé, hanem ott va sóm, aki Aradra készül. Megör és elmondom neki, hogy milye én mostani sorsom. Lehet, ső majdnem bizonyos, hogy a vadá de engem adott szó köt; még b is. Előrelátásból a hordáromat bizonytalanságomba; mondom lödjék majd, megyünk-e, nem r addig kivigye a holmimat, am nem bizonyos.

A barátom pardont kér, ho öneki jegyet kell váltania. Meg dolok rá, hogy énnekem nem állandó jegyem van. Ösztönsz zsembembe a tárczám után . . .

ráadás szeméttel kell utunkból elsöpörni. Azt, amely a mi nemzeti fejlődésünk, nagyságunk, szabadságunk útjában áll.

Az agrár szó nem is fejezi ki hiven a mi törekvé-einket — s innét a sok meg nem értés és félreértés. Külföldön az agrárizmus érdeklődését jelent, nálunk pedig szabadságharcot a nemzet anyagi és erkölcsi javai körül. Tulajdonképpen az *önvédelmi szabadságharc politikájának* kellene nevezni.

S ellenfeleink nem veszik észre, hogy az, amit ők érdeklődésüknek nyilvánítanak: szabadságharc a szó legnemesebb értelmében. S ezért éri őket csalódás után — újabb csalódás. A munkapárti nagyböbbség megválasztása után azt hitték, hogy no most már végleg leszámoltak a fekete reakció lovagjaival, mert X. Y. és Z. „vadagrókat” sikerült a Házból kiszorítani. S ime ámulnak és bámulnak, hogy „az agrárius befolyás és hatalom sohasem volt oly erős, mint most”. Volt itt már ószabadelvi és újszabadelvi kormány, koalíciós uralom s jelenleg nagy nemzeti munkapárti többség s az agrárius törekvések nemcsak hogy vissza nem szorulnak, hanem gyarapodnak sulyban, erőben és belterjességben. Hiábavaló minden erőlködés: *a szabadságharcot legyőzni, visszaszorítani nem lehet*, habár hontentotta uralom is volna ezen országban. Azt nyugalomra hozni csak *kielégítés* útján lehetséges.

* * *

S arra, hogy a mi törekvé-eink rugója nem kizárólagos érdeklődés, hanem hogy azoknak eredete magasabb régiókban keresendő, pozitív számszerű adataink is vannak. Itt van Károlyi Sándor gróf ha-

gyatéka: a *szövetkezeti eszme* fejlődése hazánkban. Soha mozgalom csekélyebb anyagi tőkével meg nem indult, mint a szövetkezés gazdasági téren. Ily nevétségesen csekély alaptőkékkel fejlődés a kizárólagos érdeklődés jegyében teljesen lehetetlen lett volna; csak hogy az anyagi eszközök hiányát pótolta a *lelkek kioldatlan vágya a gazdasági szabadság után*. Ime a vázlatos adatok, kizárólag a szövetkezeti központokra szorítkozva:

Az Országos Központi Hiteleszövetkezet kötelekibe tartozó szövetkezetek száma 1899. évben 712, 1909-ben 2206.

	1899-ben	1909-ben
Befizetett üzletrész	6.521,055 K.	34.451,740 K.
Takarékotét	5.532,589 „	74.546,370 „
Tartalékalap	590,900 „	7.038,400 „

A *Hangya* kötelekibe tartozó *fogyasztási* szövetkezetek száma 1900. évben 122, 1909-ben 910, mai napig valószínűleg már 1000.

	1900-ban	1909-ben
Alaptőkejük	727,972 K.	3.579,206 K.
Tartalékalapjuk	31,282 „	2.155,956 „
Fizetett adó	semmi	296,595 „
Eladott áruk értéke	2.801,226 „	34.701,898 „
Vett áruk értéke	nincs kimutatva	30.332,390 „
A központ forgalma	1.225,447 K.	16.289,225 „

Gazdák Biztosító Szövetkezte. Vezérképvisellel Budapesten, Pozsonyban, Szege-den, Debreczenben, Miskolczon, Balassagyarmaton, Komáromban, Kaposvárott, Aradon, Temesvárt, Karlóczán, Késmárkon, Kolozsvárott és Brassóban, 575 helyi képvisellel.

	1901-ben	1910-ben
Díjbevételek tüzből	193,731 K.	3.153,419 K.
„ jégben	248,375 „	1.188,748 „
„ életben	—	420,000 „

	1901-ben	1909-ben
Biztosított érték tüzből	75.252,000	880.000,000
„ jégben	8.518,000	35.363,000
Tartalékok (díjtartalékkal)	37,621	1.891,807

az elkövetkezendőkre. Nem vagyok tán hunczui, hogy hiába kinlódtam légyen a nagy bagariával?!

De azért még egy darabig félig felöltözve ácsorgok az ablakom előtt s nézem a felhős eget: nem reped-e meg vajjon az a nagy szürkeség? Nem látszik-e valahol egy tenyérnyi biztató kék foltja a derűs mennyországnak?

Bizony, semmi eféle sem látszik. Rajta hát, iparkodjunk, siessünk, öltözzünk!

Amikor ez is megvan, busan reggelizem s eközben elküldök kedésért. Most már nem tűnődöm, nem tervezek; most már a sorsra bízom a többi. Szavamat kell állanom és állom.

Megérkezem a vasutra, szokásom szerint félórával az indulás előtt. (Ebben nagyon is maradt vagyok. Mindig bámulom azokat a világiakat, akik akkor érkeznek, amikor a konduktor már sipol.) A váróteremben még nincs a társaim közül senkiesem, hanem ott van egy régi ösmérsőm, aki Aradra készül. Megörülünk egymásnak és elmondom neki, hogy milyen bizonytalan az én mostani sorsom. Lehet, sőt valószínű, sőt majdnem bizonyos, hogy a vadászatunk elmarad; de engem adott szó köt; még baltahullás esetére is. Előrelátásból a hordáromat is beavatom a bizonytalanságomba; mondom neki, hogy érdeklődjek majd, megyünk-e, nem megyünk-e, nehogy addig kivigye a holmimat, amíg az indulásunk nem bizonyos.

A barátom pardont kér, hogy azt mondja, öneki jegyet kell váltania. Megelégedéssel gondolok rá, hogy énnekem nem kell, minthogy állandó jegyem van. Ösztönszerűleg nyulok a zsebembe a tárczám után... *Hopp!*

Mi az ördög ez? Nincs nálam a tárczám, otthon hagytam.

Soha még eféle nem történt velem, de ma a sok töprengésben a másik kabátomban hagytam a tárczámot, a vasuti jeggyel együtt.

Egy gondolat, amit gyors elhatározás követ; itt nincs mit habozni. Haza kell vágatni a tárczámért, de rögtön.

Ugy nekiiramodom, hogy aki így lát, azt hiszi, kergetnek. Nem törődöm vele; bevetem magamat egy kocsiába, megadom a címet és borraalót ígerek a kocsisnak, ha jól hajt.

Lám, milyen szerencse most az a jó szokásom, hogy félórával korábban szoktam a pályaudvaron lenni. A vonatom még csak husz perc múlva indul s minthogy nem lakom messzire, idejében visszakerülhetek.

Otthon ajtóstól rontok a lakásomba; a ház-népem riadtan nézi, hogy se szólok, se beszéllek, csak nekimegyek a szekrényemnek, turkállok benne egy darabig s aztán köszönés nélkül tovább rohanok megint.

No de a tárczám most már nálam van, a jeggyel.

A kocsis előre kéri a viteldíjat, hisz *vasutra* megyünk. Fizetek, mint a köles, két utat (haza és vissza a vasúthoz), meg az ígért borraalót.

Nézem az óránkat; kissé nyugtalanul biztatom a kocsiszt: csak gyorsan barátom! Gyorsan!

Mialatt „vágatva” (!) haladunk, az eshetőségekkel foglalkozom kósza gondolataimban. Előszőr is azzal, hogy otthagytam a finom puskáimat a váróteremben, ahol elvégre senkiesem őriz és nem is felelős érte. Ha én ott vagyok, nem érheti baj; de így ki tudja, nem akadt-e szem-

Ezek a csöndes tízéves jubileumok vázlatos adatai.

Sok százezer méceses apró lángjai ezek, melyeknek világát mind Károlyi Sándor gróf lánglelke gyújtotta meg. A mécesesek mind *a gazdasági szabadság oltárán* égnek kiolthatatlanul, míg meg nem valósul az, ami magyar agrárpolitika három szóban: Magyarország a magyaroké. Biztosan hatékony eszköz ezen cél elérésére Széchenyi István gróf intelmének megfogadása: Hass, alkoss, gyarapíts!

S a csöndes jubiléumok újult erővel: hatnak, alkotnak, gyarapítanak.

Kudarcz.

(A főváros luxusbásárjai.)

Az OMGE. körülbelül 17 esztendővel ezelőtt vetette fel a luxusbásárok rendezésének eszméjét, amelyek rendezésére a kereskedelemügyi kormánytól engedélyt kapott oly feltétellel, hogy az egyesület minden év tavaszán 2 s ősszel 1 luxusbásárt tarthat, amely vásárok határnapjait saját belátása szerint és saját hatáskörében állapíthatja meg s csupán arra van kötelezve, hogy a kitűzött vásár napját Budapest székesfőváros tanácsával tudassa. E vásárrendezési joga alapján az OMGE. minden évben meg is tartotta luxusbásárjait, amelyeket utóbb a Tattersall r.-t.-gal együtt rendezett olyképp, hogy a rendezés technikai ügyeit a Tattersallra bízta, amely azokat az egyesület vezetése és ellenőrzése alatt végezte.

1909. évi november 1-vel megszűnt azután a székesfőváros és a budapesti Tattersall r.-t. között kötött szerződés. Ez alkalomból az OMGE. értesítette a székesfővárost, hogy a kereskedelmi minisztertől kapott luxusbásár rendezési jogára támaszkodva, a szobanforgó vásárokat a jövőben is rendezni kívánja, de azokat ezúttal a fővárossal karöltve kívánna rendezni, akként, hogy a főváros lóvásárgazgatósága intézné az eddig a Tattersall r.-t. által végzett teendőket az OMGE. ellenőrzése és irányítása mellett,

füles tolvaj, aki elvigye; vagy akár jóhiszeműen is nem cserélte-e ki a magáéval valamelyik azóta ottjárt idegen puskás? Aztán eszembe jut, hogyha Lajos azóta megjött — pedig most már meg kellett jönnie — akkor már ki is mehetett a postavágányról induló vonatra; de én azt hogyan tudom meg? Hisz épp úgy lehet az is, hogy egyáltalában nem jött ki ebben a bolond időben...

Igaz, ni, az idő! Az eső elállott. Az ég felhős ugyan, de most nem esik; sőt mintha tisztulna, derülne. Akkor talán mégis kijött Lajos.

Na, végre valahára! Megérkeztünk! A kocsim megáll a bejárónál; szaladok a váróterem felé. Utközben elfog egy libériás inas.

— Bocsánatot kérek alássan, X-be méltóztatik igyekezni?
— Oda, fiam.

(Haptákba vágódik.) — Kérem alássan, azt üzeni a méltóságos ur, hogy a rossz idő miatt a vadászat elmarad. Majd másik levelet ír.

— Brávó! — kiáltok fel keserűen — tisztelem a méltóságos urat. Azt üzenem neki, hogy nagyon okos ember.

Az inas fordul, indul. A váróteremben már csak a hordárom van, aki várja, hogy hova vigye a czókmókomat.

(Lám, milyen jó, hogy beavattam; most kereshetném odakint valahol, az induló vonatonál és tüvölhetném a számát.)

Intek neki: menjünk, hazafelé.

Kihozza a holmimat utánam s kocsi-ra rakja. Mialatt visszakocog velem a gebén a városba, megfogadom, hogy nem ígerek többet semmitsem olyan fene nyomatékka.

Nem én!

aminek ellenében hajlandó az egyesület a luxuslővások jövedelmének felét a fővárosnak átengedni, szóval az OMGE. bevonni óhajtott a székesfővárost a luxuslővások rendezésébe.

Ezt a kétségkívül előzékeny ajánlatot azonban Budapest székesfőváros tanácsa teljesen mellőzte, sőt arról értesítette az OMGE.-t, hogy a szóbanforgó luxuslővásokat ezentul maga a főváros saját hatáskörében fogja rendezni. Más szóval a főváros a kereskedelmi miniszter által az OMGE.-nek engedélyezett luxuslővásár rendezési jogát egyszerűen kisajátította s az egyesületet szerzett jogaitól megfosztotta.

Nagyon természetes, hogy az OMGE. ebbe nem nyugodott bele s feliratilag fordult a kereskedelmi miniszterhez, jogainak megvédelmezését kérve. Kifejtette az egyesület feliratában, hogy a luxuslővások rendezésére hosszú évek sorára visszamenőleg szerzett jogai vannak s ezen az alapon a luxuslővások rendezésére, mint a múltban, úgy a jövőben is befolyást és ingerenciát kíván magának biztosítani, mint a hazai lőtenyésztés irányítására hivatott faktor. Hangsúlyozottan rámutatott arra is, hogy az ügy természeténél fogva a főváros nem is lehet hivatott ily különleges lővások rendezésére, mindenképp azért, mert nem rendelkezik azokkal az ismeretekkel, amelyek a hazai lőtenyésztés vezetésére és irányítására nélkülözhetetlenül szükségesek s utalt egyúttal felterjesztésében az OMGE. arra is, hogy a luxuslővásokat az egyesület kezdeményezte, ezek rendezése az egyesület eszméje volt s 6 fordított 17 éven keresztül sok munkát, fáradságot és pénzbeli áldozatot arra, hogy a luxuslővásokat kifejlesztse s arra a nivóra emelje, amelyen azok ma állanak, betöltve azt a hivatást, amelyet azokhoz lőtenyésztő gazdaközösségünk fűzhet. Semmi elfogadható indoka sincs ennél fogva annak, hogy a luxuslővások rendezését a székesfőváros vegye kezébe, sőt meg sem engedhető, hogy a főváros az egyesületet jogában háborítsa, illetve szerzett jogait esorbítsa. Mindezek alapján az OMGE. felkérte a kereskedelmi minisztert, hogy a kereskedelmi kormány által adott luxuslővásár tartási jogát megvédeni sziveskedjék.

Az OMGE. ezen felterjesztésével egyidőben a székesfőváros ugyancsak feliratilag egyrészt engedélyt kért a minisztertől luxuslővások rendezésére, másrészt pedig azt kérte, hogy az OMGE.-nek engedélyezett luxuslővásártartási jogot vonja meg a miniszter az OMGE.-től.

A főváros ezen kérelméről tudomást szerezve, azzal szemben az OMGE. nemcsak tiltakozását fejezte ki, de tudomására hozta egyúttal a miniszternek, hogy szerzett jogaihoz ragaszkodik s azzal a jövőben élni is fog s amennyiben a kereskedelmi miniszter a székesfővárosnak is engedélyezné luxuslővásártartási jogot, az OMGE. ennek dacára ugyanabban az időben, amikor a székesfőváros fogná luxuslővásárjait rendezni, ugyancsak a főváros területén paralell fogja megtartani saját luxuslővásárjait abban a reményben, hogy az ország lőtenyésztő gazdaközössége az OMGE. luxuslővásárjait fogja támogatni és felkeresni. Ugy a főváros, mint az OMGE. a miniszter mielőbbi döntését kérték e vitás ügyben.

A döntés megtörtént. A kereskedelmi miniszter elutasította a székesfővárost azzal a kérelmével, hogy egyrészt a fővárosnak luxuslővásár tartására engedély adassék, másrészt elutasította azt a kérelmét is, hogy az OMGE.-nek adott ezen jogot hatályon kívül helyezze.

Érdekes a kereskedelmi miniszter elutasító határozatának indokolása, amely a következőképpen szól:

„Mintán a vásártartási jogok általában a felismert gazdasági és forgalmi szükségletek kielégítésére engedélyeztetnek s mivel különösen az oly esetekben, midőn az illető vásár az egész ország gazdaközösségének igényeit van hivatva szolgálni, az a kívánatos, hogy az illető szakvásár tartására, illetve rendezésére az a szervezet legyen jogosítva, amely az engedélyezési minőségben reáharuló feladatoknak a közérdeket kielégítő ellátására nézve az illető vásárok forgalmában résztvevő körökkel fennálló összeköttetéseknek állandóságánál fogva az adott viszonyok között legtöbb kilátást, sőt biztosítékot adni képes, ennél fogva a szóbanforgó luxuslő-, tenyész- és egyéb szakállatvásárok sikeres rendezésére ezútszerint leginkább képesítettnek az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet kell tekintenem. Ebből kifolyó álláspontomhoz pedig annál inkább is ragaszkodni kívánok, mivel az OMGE. felhívásomra kijelentette, hogy nyert vásártartási engedéllyel élve, luxuslő-, tenyész- és hizóállatvásárokat a jövőben is rendezni kíván.”

Leiratában utal azután a kereskedelmi miniszter arra, hogy az OMGE. felajánlotta volt a székesfővárosnak a luxuslővások közös rendezését s ezért hiszi, reméli és kívánatosnak is tartja, hogy a főváros tanácsa egy ily irányú megoldás érdekében az OMGE.-vel megállapodásra jusson.

A miniszteri döntés értelmében tehát a luxuslővások rendezési joga a jövőben is az OMGE.-t illeti meg s azt hisszük, hogy az igazgatóválasztmány ezzel a joggal élni is fog s a luxuslővásokat rendeztetni fogja. Hogy mily álláspontot fog elfoglalni az igazgatóválasztmány a székesfővárossal szemben abból az alkalomból, hogy önhatalmulag és az egyesület tiltakozása ellenére 3 luxuslővásárt rendezett a múlt évben, ma még nem tudható, de nem lehetetlen, hogy kártérítési igényét érvényesíteni fogja. Ennek legközelebb el kell dűlnie.

A főváros kérelme és a miniszteri leirat kapcsán még egy érdekes tényre utalhatunk. Arra nevezetesen, hogy a székesfőváros az OMGE. által több mint egy negyedszázad óta sikeresen rendezett tenyészállatvásárok rendezési jogát is konfiskálni akarta a kereskedelmi kormány, hogy miért, annak indokát találni már igazán nehéz volna. De érdekes a tenyészállatvásárt illetőleg az, hogy a székesfőváros a földmivelségi kormány által legutóbb létesíteni elhatározott állandó tenyészállatvásártelep tárgyában kötött szerződésében egy oly jogáról mondott le — természetesen megfelelő ellenérték ellenében, t. i. a tenyészállatvásártartási jogáról — mely a fővárost abszolúte meg nem illette, mert az a jog az OMGE. joga és ennél-

fogva a földmivelségi miniszternek voltaképpen a tenyészállatvásár tartása ügyében az OMGE.-vel kellett volna szerződnie.

A székesfőváros álláspontja egyébként is érthetetlen. Érthetetlen azért, mert amíg a külföldön mindenütt a speciális állatvásárok rendezését a városi hatóságok nemcsak az arra hivatott testületekre bizzák, de azokat az ily vásárok rendezésében a legmesszebbmenőleg támogatják is, addig Budapest székesfőváros ebbeli kötelezettségének eleget vélt tenni a múltban azzal, hogy egy 1000 koronás díjat adományozott a tenyészállatvásár céljaira, az újabb időben pedig egyszerűen konfiskálni akarja az arra hivatott gazdatársadalom jogait és kontár kézzel akar belenyulni oly szakvásárok rendezésébe, amelyekhez nem ért és amelyek rendezésére nem hivatott.

Hogy ez a merőben indokolatlan törekvése nem sikerült, azt a kereskedelmi miniszter objektív határozatának köszönhetjük s épp ezért a legteljesebb elismeréssel kell adoznunk a kereskedelmi miniszternek azért, hogy a székesfővárost kioktatta arra, hogy e vásárok rendezésére a főváros nem hivatott s azok rendezését jó kezekben látja s nagy köszönettel tartozunk a kereskedelmi kormánynak azért is, hogy az OMGE. szerzett jogait érinteni nem engedte s azokat megvédelmezni szives volt.

KASZÁLÓ- ÉS LEGELŐJAVÍTÁS.

Rovatvezető: e. Dörner Béla.

Hegyi legelő följavítása.

(Egyúttal válasz.)

M. F. ur Nógrád megyéből a következő kérdéssel fordult a szerkesztőséghez:

„Kérem, legyen olyan szives, az alábbiakra nézve felvilágosítást adni. Elmohosodott hegyoldalon fekvő legelőt akarok följavítani, úgy hogy a borókabokrokat kiirtatom s aztán skarifikátorral felhasogatom, tavasszal 200 kiló szuperfoszfáttal megtrágyázom. Kérem, milyen fűmákkal vegyem be s mennyit vessék holdanként s legeltethetem-e óvatosan a vetés évében? A legelő szarvasmarha részére lesz vetve. A följavítandó legelő talaja részben sárga márgás, részben „apokás”, egyrésze pedig vörös agyag, vagyis olyan, mint hegyvidéken általában. Az altalaj köves, itt-ott kavicsos. Herefélék elég jól teremnek.”

Mintán hasonló viszonyok sok helyre találnak, lehetőleg kimerítő választ igyekszem adni.

Ha egy hegyoldalon fekvő, bokrokkal takart, mohás, elhanyagolt területen a bokrokat kiirtjuk és réthasogatóval megtrágyadjuk, ezzel természetesen még nem javítottuk meg a területet, csak a javításra alkalmassá tettük. A talaj trágyaerőbe hozása az, ami a javítási munkák alapja, másodsor pedig a jobb trágyaerőbe hozott talaj gondozása, mivélése.

Téves hit az, hogy az ilyen kitakarított, megfogasolt földbe rögtön fűmagvetéssel menjünk be és akkor — készen vagyunk.

A fűmagvetés csak ményt, azaz fizeti ki a trágyaerőbe hoztuk. Először fűmagvetés csak igen sikerül. A vetett fű iránt — helyesebben mint a gabonafélék.

Azt látjuk, hogy homokon majdnem ugyanazok a fűmagok, amelyek a fűmagkeverék helyes a fajták megválasztásának rendelkezésünkre álló keverési arányától.

A legelőnek vagy a legelő megmivélése meglehetősen nagy nyemet (L. 1910 évi 100 s arra csak tisztelettel) legelő nem köves vagy gyökeres vagy merede lehetne, akkor legjobb legelőfelújítási tételen fűvel benőtt váltókével fölcsántjuk nyel mivéljük, hogy a gyomgyökerek belőle év őszén jól megtrágyázzék, apró istállótrágyaöntözéssel, azután újra év elején átfogasszuk keveréssel.

Ha még ezenkívül istállótrágya vagy trágya holdanként 300 kg. 40%-os kálisót, annál munkánk és költségünk.

Ha egy vagy más ok miatt akkor a lánzboronával, kövektől és kiálló területek, keresztben, tavasszal is, az őszi borona kampós fogai tehát körülbelül 5 cm. s törjük el a műtrágyát járjuk a lánzboronával összekeverjük.

Nehézebb fajta lánzboronára a lazább talajokra gozza a földet és nem munkát, hogy a talaj ki simul, de alig hagy 2 cm. műveletlenül. A lánzboronák a fogak (kampók) állgát, ágat, gyökeret ki fogatni, mert ekkor a földet. Ha másodsor ugyanazon helyre, akkor haladáskor fölcsodta (amit rakásokra gyűjtve dűnk), tehát munkája is.

A lánzborona kitisztó látható vasrudat a kocsi és a boronát hátára dű között levő szemetet k felére fordítja.

Ősszel boronálhatunk

Ha biztosabb

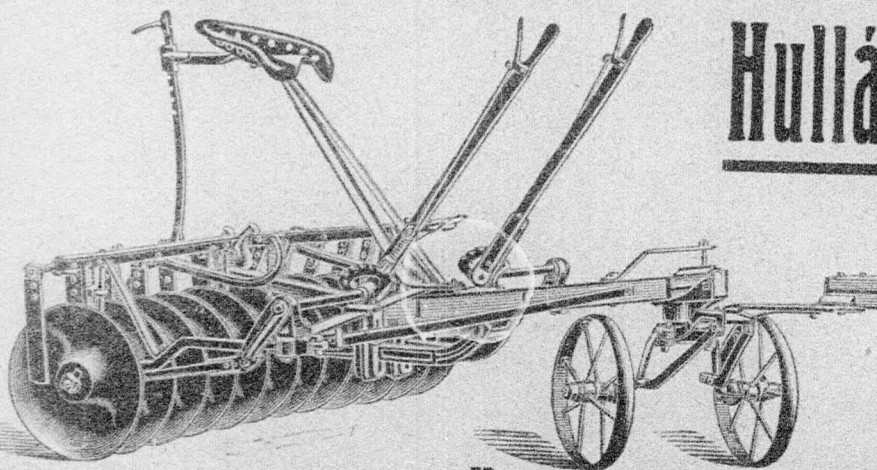
Az eredeti M minden magf

Az eredeti M sortrágyázás

a legegyszerű

Ha jó, pontos és megbiz melyből már 45.000 drb.

MEL Magyarorszá

Hullámos táresáju táresásboronák

tagadhatatlan az egyedüli tökéletes munkát végző táresásborona, mit a magyarországi gazdák számtalan elismerése is bizonyít. — Könnyebben jár, jobban fordít és porhanyit, mint a homoru táresás. — Mielőtt homoru táresásboronát vásárolna, nézze meg, avagy érdeklődjön a hullámos táresásboronák számtalan előnyeivel. Mielőbbi megrendelést kérünk a tavaszi időnyre, mert a kereslet igen nagy.

Ajánlattal készséggel szolgál:

BÄCHER RUDOLF — MELICHAR FERENCZ

Magyarországi vezérképviselő **SZÜCS ZSIGMOND** Budapest, VIII., Nagymező-ú. 68.

A fűmagvetés csak ott sikerül és hoz eredményt, azaz fizeti ki magát, hol előzőleg a talajt trágyaerőbe hoztuk. Előzetes trágyázás nélkül a fűmagvetés csak igen jó erőben levő földön sikerül. A vetett fű sokkal igényesebb a talaj iránt — helyesebben a talaj tápszerei iránt — mint a gabonafélék.

Azt látjuk, hogy hegyen-völgyön, agyagon-homokon majdnem ugyanazon fűmagvakkal dolgozunk, amelyeket a magkereskedelemben kapunk. A fűmagkeverék helyes összeállítása nem annyira a fajta megválasztásától függ, mint inkább a rendelkezésünkre álló és boltban kapható fajta keverési arányától.

A legelőnek vagy kaszálónak *skarifkátorral* való megművelésére már elmondtam a véleményemet (L. 1910 évi 100. és 1911. évi 2. számban.) s arra csak tisztelettel hivatkozom itt is. Ha a legelő nem köves vagy nem olyan bokros, gyökeres vagy meredek, hogy megszántani nem lehetne, akkor legjobban járunk és kipróbált legelőfömlajítási eljárás, ha a mohás értéktelen füvel benőtt területet egy jó erős hegyi váltókével fölszántjuk, egy évig kapásnövényvel műveljük, hogy a kapálás által a gyomok és gyomgyökerek belőle kitisztuljanak, az első év őszén jól megtrágyazzuk nem szalmás, hanem érett, apró istállótrágyával vagy alapos trágyaléontózással, azután újra megszántjuk, a második év elején átfogaszoljuk és akkor vetjük be fűmagkeverékkel.

Ha még ezenkívül műtrágyát is adunk az istállótrágya vagy trágyalé mellett, például kat. holdanként 300 kg. Thomas-salakot és 80 kg. 40%-os kálicsot, annál biztosabban vehetjük, hogy munkánk és költségünk eredménye jobb lesz.

Ha egy vagy más okból szántani nem lehet, akkor a láncboronával járjuk meg a bokroktól, kövektől és kiálló gyökerektől megtakarított területet, keresztben, hosszában őszszel is és tavasszal is, az őszi boronálás után a láncborona kampós fogai által fölkapart, megnyitott, tehát körülbelül 5 cm.-re megporhanyított talajra szórjuk el a műtrágyát és ismét 1—2-szer megjárjuk a láncboronával, hogy a földdel jól összekeverjük.

Nehezebb fajta láncborona, mert a könnyebb fajta a lazább talajokra való, alaposan megdolgozza a földet és nemcsak abban végez kiváló munkát, hogy a talaj kisebb gödreire is hozzásimul, de alig hagy 2 centiméternyi sávot megműveletlenül. A láncborona kitűnő eszköz, csak a fogak (kampók) által összeszedett mohát, gázt, ágat, gyökeret ki kell belőle sokszor tisztogatni, mert ekkor már a karmok nem érik a földet. Ha másodszer (keresztben) jövünk vele ugyanazon helyre, akkor már a hosszában való haladásakor fölszedte nagy részét a szemétnak (amit rakásokra gyűjtve, elégetünk vagy elhordunk), tehát munkája is jobbá és szebbé válik.

A láncborona kitisztogatása egyszerű, a végén látható vasrudat a kocsis vagy béres megragadja és a boronát hátára dobja át. Ekkor a karmok között levő szemétnet kiszedve, ismét a karmos felére fordítja.

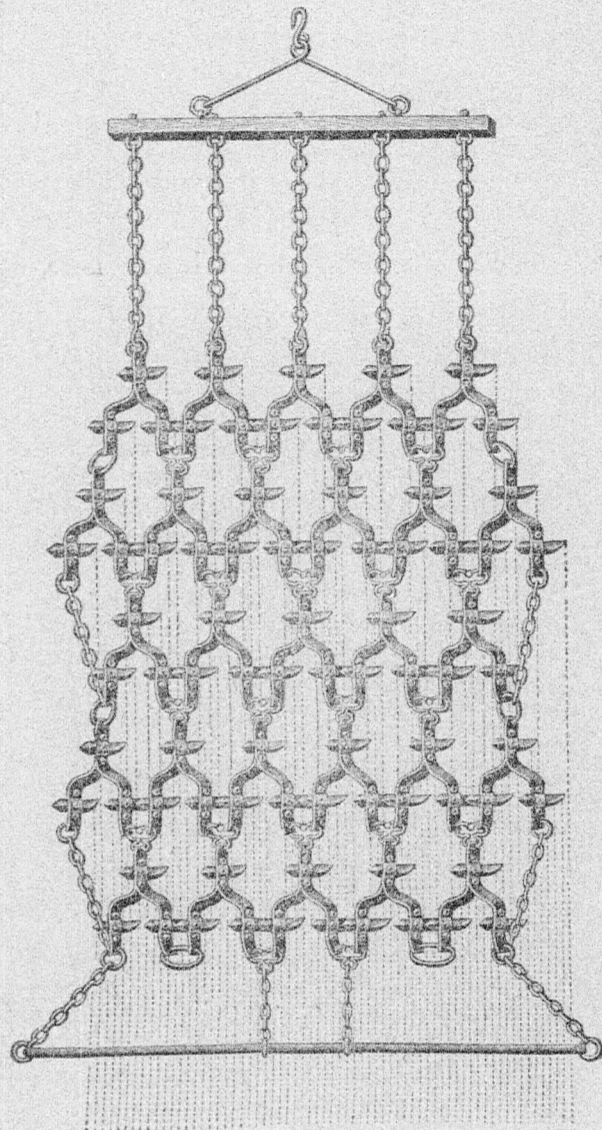
Őszszel boronálhatunk nedves időben is, de

tavasszal csakis porhanyó, megszáradt talajon dolgozunk, különben a karmok nem porhanyítanak, hanem „maszatolnak”, tehát a talajt nem légjártá teszik (ami a czélunk), hanem még a megnyitás helyett eltömik.

A fűmagot elhíntve, úgy boronáljuk be a láncboronával, hogy a föld a magvakat jól bevegje, betakarja, különben az egyes fűszálak és gyökértörzsök közé került apró magvak nem lévén „magágyban” a talajban, nem is fognak kicsirázni, tehát kárba vesznek.

A fömlajítésre mindig nehezebb, súlyosabb fűmagvakat (pl. fehérhere, réti komócsin, réti perje, tarackos tippan stb.) szoktunk éppen ezért is a fűmagkeverékben összeállítani, mert a pehelykönnyű fűmagvak (réti ecsetpázsit), pelyhes czirók stb.) fömlajítése nagyon bajos.

Ha a fömlajított, utána jól megláncboronázott

19. ábra. Láncos rétborena.

területet még meg tudjuk könnyebb fahengerrel járítani, ezzel a kikelést nemcsak biztosabbá teszszük, hanem siettetjük is.

Kat. holdanként — föltéve, hogy a talaj nem egészen mészszegény — a következő fűmagkeveréket ajánlhatom:

1. fehérhere	2.0 kg.	} 15.5 kg.
2. szarvaskerep	1.0 "	
3. komlós luczerna	1.0 "	
4. baltaczim (hámozott mag)	5.0 "	
5. mezei komócsin	2.5 "	
6. réti perje	1.5 "	
7. angol perje	1.5 "	
8. tarackos tippan	1.0 "	

Kat. holdanként tehát jönne 15.5 kg. fömlajítésre.

Szántásba teljes vetésre természetesen ennek majd a duplája kell és pedig minél gyengébb a föld, annál több vetőmag szükséges.

A kikelt fűmagvetést legjobb kaszáltni, akár kétszer is. Legeltetni a kaszálás után lehet, de óvatosan kimélve, nem nedves időben és nem juhokkal, mert ezek az éles körmükkel sok kárt okoznak a kitiprás által még száraz időben is, esősben meg pláne tönkre is tehetik, de a lerágás által is, mert a juh éles fogaival a szivhajtásokat harapja le, egész töben, tehát a reprodukáló erejét teszi tönkre.

A fűmagvetés első évében való legeltetése felől már egy ízben szolgáltam felvilágosítással („Köztelek” 89. számában), tehát most már arra csak tisztelettel utalok.

A fűmagvetést azért is jó a vetéskor lehengetrezní, mert erősebben ver gyökeret a meg-tömörített talajban és az azévi legeltetéskor az állat, pl. a szarvasmarha nem huzza ki azt gyökereitől.

A mi szárazságra hajló éghajlatunk alatt a hengerezéssel a talaj hajcsóves csatornáival az alsóbb talajrétegek nedvességét is fölhuzzuk és ez nekünk kell, hogy a fűtörzsa körüli talaj üdén maradjon és zárt gypszöngyünk legyen, mely a talaj kipárolgását és kiszáradását meggátolja. A legelőnek így a följújtásnál megadtuk a munkát, trágyát és remélhetjük, hogy kielégítő eredményünk is lesz. Ha a följújtott gypszöngy szépen beállt, akkor annak gondozása a további teendő. Ez pedig már nem nagy dolog. A fő az, hogy a termőképességét minél tovább fönttartsuk és óvjuk. Tehát nedves időben reá az állatokat ne engedjük, mert a kitiprás által azt tönkreteszszük, plane lejtős hegyoldalon. A jól beállt gypszöngyét ne fogaszoljuk meg 1—2 évig. Amily jótékony a fogaszolás annak a helyén, annál károsabb, ha ok nélkül boronáljuk a jó és sűrű gypet. Szakaszoként legeltessünk, azaz a területet több részre oszszuk és sorrend szerint hajtsuk a szakaszokra a legelő csordát, hogy 1—1 szakaszunk legyen legkevesebb 2 heti pihenője.

Az. üres foltokat pótoljuk fűmagbepergetéssel, nehogy a gyomok üssenek rajta tanyát.

A „punctum saliens” pedig a legelő trágyaerőben való fönttartása, a legelő csorda rendszeres delettetése, kosarazás általi trágyáztatása által, továbbá legalább minden második évben műtrágyázása által. A legtöbbször jó a meszesítés is, főleg szivós agyagtalajon. A legelő állat kosarazása által adunk a talajnak nitrogént és kevés kálicsot, a foszforsav iránti igényt pedig műtrágyával kell pótolnunk. Miután a fűfélék a talajból sok kálicsot vesznek ki, így kálics is kell

Ha biztosabb és nagyobb termés-eredményeket akar elérni, vessen sorbahintett műtrágyázással.

Az eredeti Melichar-gyártmányu **IMPERATOR**

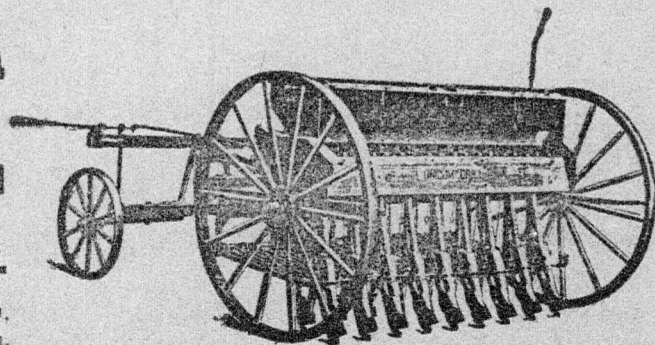
minden magfélése és műtrágya együttes vetésére.

Az eredeti Melichar-gyártmányu **IDEAL**

sortrágyázásra berendezett specziális répavetőgép,

a legegyszerűbb és legtökéletesebb kombinált vetőgépek.

Ha jó, pontos és megbízható vetőgépet kíván beszerezni, úgy eredeti MELICHAR-gyártmányt vegyen, melyből már 45.000 db áll az ország legelőkelőbb uradalmainál a legteljesebb megelégedésre munkában.

MELICHAR FERENCZ kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviselőt és főraktár SZÜCS ZSIGMOND Budapest, Nagymező-utca 68.

pótolnunk, meg akkor is, ha kosarazunk, vagy trágyalevet hordunk.

A németek azt tartják és tudommal nálunk *Gyúfás* is — kit komoly tekintélynek ismerek el — azt tartja, hogy a talajt a melioráció elején jól kell lakatni tápanyagokkal és azután kell évenként egy keveset utánpótolni, hogy trágyaerő egyensúlyát megtartsa. Ez olcsóbb, mintha egészen ki hagyjuk ürülni a talaj éléskamráját és akkor a szünfélében levő termőenergiának újra való megindítása többbe kerül. Ilyenféléképpen van az állatokkal is. Egy kiéhezett és lesóványodott kocsilónak újra erőbe hozására több zab kell, mintha kevés zabot adunk neki, de azt folyton adjuk, azaz leromlani nem engedjük.

Dorner Béla.

IRODALOM.

Széchenyi Istvánról. Széchenyi István gróf halálának 50-dik évfordulóját múlt évben ünnepelte az OMGE. Ez alkalommal megírta nagy-névű alapítójának életrajzát, munkásságát és az OMGE.-hez való viszonyát. A történelmi tanulmányt gondos okiratutatók és tanulmányok nyomán Viszota Gyula dr. írta meg. Széchenyi István gróf előbb (1823.) a Lónemesítő Társaságot alapította, ebből később (1830.) alakult az Állattenyésztő Társaság, mely 1835-ben Magyar Gazdasági Egyesület címen megvette a mai Országos Magyar Gazdasági Egyesület alapját. Viszota Gyula dr. az Országos Magyar Gazdasági Egyesület történetét Széchenyi életrajzával párhuzamosan vezette végig tanulmányában, mely úgyis mint magyar gazdaságtörténelmi munka, de főképpen mint az OMGE. dicső alapítójának működéséről szóló hiteles irat minden intelligens magyar embert érdekel. A tanulmány most „Széchenyi és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület” cím alatt egy 75 lapot tartalmazó füzet alakjában jelent meg. Ára 1 korona. Kiadta a „Patria”.

Az „Erdészeti Lapok” ötvenéves. Ezelőtt ötven esztendővel alapították meg az „Erdészeti Lapok”-at *Divald Adolf* és *Wagner Károly*. Egyideig gazdasági részszel kibővítve *Sporzon Pál*, a budai műegyetemen a mezői és erdei gazdaság tanára, jelenleg a magyaróvári gazdasági akadémia nyugalmazott igazgatója szerkesztette. 1870-ben *Bedő Albert* jelenleg nyugalmazott államtitkár szakavatott kezébe ment át a szerkesztés, akit az 1900. évben *Bund Károly* szerkesztő-titkár váltott fel. Felsőszázados évfordulójára a folyóirat bő és értékes tartalommal jelent meg. Irta bele: *Bedő Albert*: A második 25 év végén. *Fekete Lajos*: A Bihar-hegység befolyása az Erdélyi Medence klímájára. *Földes János*: A fannemek természetes és mesterséges váltakozása és keverése. *Hering Samu*: A Királyhegy havasainak erdősitése. (Képekkel.) *Kain Károly*: Erdőgazdasági eredmények és azok gazdaságpolitikai következtetései. *Kiss Ferencz*: Az alföldi laza talajú erdők. *Muesnay Gyula*: Erdőrendelési rendszerünk a fokozatos felújító vágásmód

szempontjából. *Téglás Károly*: Az erdő- és mezőgazdaság között mutatkozó ellentétek kiegyenlítéséről. *Vadas Jenő*: A magyar erdőművelés múltja és feladatai a jövőben. Az Erdészeti Lapoknak felszázados fennállása ünnepléséhez kar-társi üdvözlötünket küldjük.

A tejelőszerv ismertetése. Irta: Toldi Szabó László. Ára 240 K. Most a drágaság kérdésével kapcsolatban gyakorlati tárgyat választott könyvéhez Toldi Szabó László, mert hazánkban a tejelési átlag valóban csekély. A tejelőállat értékét a tejelőképesség szabja meg, már pedig a tejelőszerv ismeretére szükségünk van, ha cél-tudatosan akarunk eljárni tejelőállataink kiválasztásánál. Szerző 32 könyv idevágó adatainak felhasználásával írta meg munkáját, erre a hazai szaklapjaink értékesebb közleményeit is felhasználta. A könyv 96 oldalra terjed. 18 kép teszi könnyebben megérthetővé az anyagát. Tartalma a következő főrészekre van felosztva: A tejelőszerv leírása. A tejelőszerv életműködése. A tejelőszerv betegségei. A tejelőszerv vizsgálata. A tejelőszerv termelőképessége. Nem az iró, hanem a vidéki nyomda hibájának tudjuk be a sok sajtóhibát, mely zavarólag hat az olvasóra. Ettől eltekintve Toldi Szabó László könyve a rövid fejezetekre osztás és könnyen megérthető világos írásmód révén élvezetes olvasmány s mint szakkönyv igen tanulságos. Különösen a tejelőszerv termelőképessége megírásánál a külföldi és hazai tehénfajták tejelési átlagának összeállítása fog jó példaképpen hatni a magyar állattenyésztőkre, melyből kitűnik, hogy fejési átlagunk a külföldiek csak felét teszi ki, tehát ebben az irányban még nagyon sok a tennivaló és a magyar gazdák szaktudása itt hálás teret talál, a többtermelés felé irányuló törekvés itt biztos sikert ígér.

Állattenyésztésünk fejlesztésének eszközei. *Jeszenszky Pál* kir. tanácsos, az OMGE. ügyvezető-titkárának az állattenyésztési és állategészségügyi szakosztály múlt év nov. 22-én tartott ülésén előadott nagyszabású tanulmánya, tekintettel a széles körben megnyilvánuló érdeklődésre, külön füzet alakban is megjelent. *Jeszenszky Pál* a tőle már megszokott alapos-sággal és szaktudással írta meg öt ivre terjedő tanulmányát, mely emellett nem száraz, nem unatko, hanem olvasmányos is könnyű és kellemes. Ára 1 K. a „Patria”-nál.

Szövetkezeti Naptár 1911. Az Országos Központi Hitelszövetkezet naptárát és évkönyvét adta ki a fenti címen. Az új borítékkal és kellő formaérzékkel kiadott naptárt *Báczovay Kálmán* szerkesztette. Szép és jó munkát végezett. Eltért a megszokott formától, nem közönséges naptárt, hanem a mai kor követelményeinek megfelelő érdekes és hasznos könyvet állított össze. A Szövetkezeti Naptár ára 40 fillér.

Méhészeti Értesítő. A Komáromvármegyei Gazdasági Egyesület méhészeti szakosztálya hat éves füzetben számol be az 1910. évi, vagyis huszadik évi működéséről. Az értesítőt *Lakatos Károly* szakosztályi titkár gondosan állította össze. A folyóirat husz év alatt hat hazai és számos külföldi

kiállításon szerzett elismerést a szakosztály a magyar méhészetnek. A beszámolóban felsorolja azon csoportos tanulmányi kirándulásokat, melyek a szerzett tanulságok révén hozzájárultak Komárom vármegye méhészeti előbbreviteléhez. A husz évi rövid visszatekintés tanulságait le-szűrve, az elmúlt év méhészeti eseményeit sorolja föl. A jelentésnek fele hasznos szakközle-ményeket tartalmaz gyakorlati méhészek leírása és tanácsadásaival. Apróságok és vegyesek re-kesztik be *Lakatos Károly* jól szerkesztett Méhészeti Értesítőjét, melyet a méhészek körében bizonyynyal örömmel fogadnak.

Az e rovat alatt ismertetett könyvek megren-delhetők a *Patria r.-t. gazd. szakkönyvkereskedé-sében* Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

A közlegelőkről.

(Az 1894. évi XII. t.-cz. 12-ik szakasza.)

A magyar birtokpolitikai törvényhozás az európai kulturálmok hasonló irányu tevékeny-sége mögött messze elmarad, pedig a kis-, közép-és nagyvagyonnak és így a földbirtokmegosz-lásnak egyensúlya is csak két tényező kölesön-hatásából jöhet létre. Az egyik a földnek a sza-bad forgalomban önként alakuló eloszlása, a másik az államnak a vagyonelosztásra gyako-rolt irányító és kényszerítő hatása. Nálunk e két tényező helyes kölesönhatása még nem érvé-nyesül, az utolsó két évtized óriási birtokmobi-lizációját az állam nem is ellenőrizhette, mert birtokstatisztikai adataink már elavultak és félő, hogy csak akkor fogunk a kérdés rendezéséhez, mikor már a beteg viszonyok orvoslása alig lesz lehető.

Elég talán e tekintetben a minimum agrár-örökös, járadékirtok, jelzálogrendszer és az agrárius közösségek kérdésének rendezetlensé-gére utalnom.

E birtokpolitikai tényezők nagyrészevel már e lap hasábjain is több jeles cikk foglalkozott, a gazdaközönségnek az agrárius közösségekről való véleményét azonban még nem ismerjük, pedig kívánatos volna, hogy most, amidőn a kérdést a kormányhatóságok is rendezésre éret-tek tartják, a gazdatársadalom is idejekorán ki-fejezést adjon nézetének.

Az 1894. évi XII. t.-cz. (a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről) 12. §-a, midőn kimondja, hogy „az osztatlan közös tulajdont képező le-gelők csak akkor oszthatók fel, ha a földmívelés-ügyi miniszter erre az engedélyt megadta”, nálunk az agrárius közösségek egy nemét léte-síti és azon birtokpolitikai elvet juttatja ér-vényre, hogy oly ingatlanok, illetve legelő-területek, melyek részint a talaj minősége, fek-vésük és az éghajlati viszonyok miatt okszerűen más módon nem használhatók, illetve a fel-osztás után az arányrészek csekélyége és a tulajdonosok kezdetleges gazdasági értelmisége miatt egyéni birtoklásban nem művelhetők: a tulajdonosok osztatlan tulajdonként közösen legeltetésre használtsanak.

A törvény az indoko LIII. t.-cz. azon hiányát közösen kiadott legelő ezen törvény alapján va nem képezte elbírálás legelő felosztása után más művelési mód alká valamint a havasi leg meg, hogy más műve mellett a gyakran ige fog-e elenyészni és a telenné válni? Gondos ezen körülmények a használása és közvetve védece céljából is a által bíraltassanak me adta az engedélyt, akko járásnak helye.”

A közlegelők fenntar illetveleg országászerte h véleményekkel találkozu

A Magyar Társadal birtokpolitikai értekezle között e kérdéssel és az azt közölték, hogy az foglalt a közlegelők felosz Ugy látszik az értekez félreértették, mert az nem jutott, de nem is minősége, az éghajlati értelmisége, a gazdasági foka az ország egyes vi hogy a birtokpolitikai egy egész országra kite séggel eldönteni.

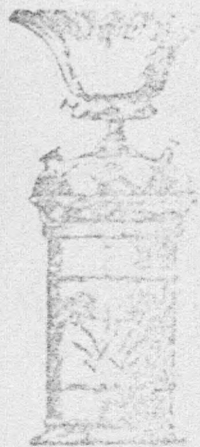
Sőt éppen ellenkezőle történet felszólalások nyo a közlegelők felosztásána tekintetbe veendő az on ról-esetre a tulajdonosok érvényesülését és a ter lástát lehetővé teszik.

És tényleg, a közlege felosztásának megítélés eset minősége szerint nak, az egyéni érdeke nek is megfelelő.

A kérdés megvilágítá juk egymással azon annak megítélésénél fi

1. A talaj más műve illetve másrészt a le nagy értékelkedése, viszonyok minősége és sége miatt nem káros-gazdasági fejlődést. Ut és a déli vidéki (Bánát, óriási ellentétekre, mel június elejétől kezdve használhatók és a szá 2000 koronáig emelked

2. A birtokosság a szükséges értelmiséggel séggel bír-e, képes-e a takarmányt kitermelni nünk ama szociális sz nősen a községi köz közösségben lakó birtokt

ACETYLEN-LÁMPÁK

Gözeke-, Spritzbogen-, kocsirud-, kézi-, asztali-, fall-, függő-, istálló- és udvari-lámpák, nagyon praktikus függő ivlámpák gazdaságok és gyárak részére.

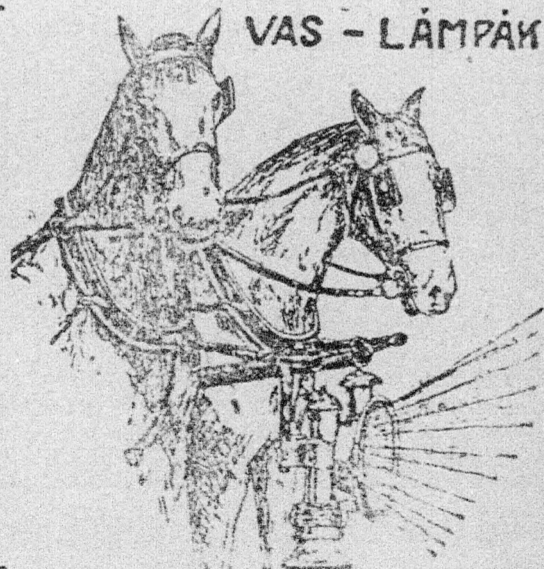
VAS GÉZA és FIA,

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 6.

Telefon 65-43.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sürgőnyozim; Dunlop.

VAS - LÁMPÁK

Ártéz

valamint vi

SOÓS S

mélyfurási és

Hódmező

A törvény az indoklás szerint az 1871. évi LIII. t.-cz. azon hiányát akarja pótolni, hogy a közösen kiadott legelőilletések felosztásának ezen törvény alapján való megítélésénél „eddig nem képezte elbírálás tárgyát, vajjon a közös legelő felosztása után a felosztandó területen más mivélési mód alkalmazható-e vagy sem? valamint a havasi legelőknél nem bíraltatik meg, hogy más mivélési módok alkalmazása mellett a gyakran igen csekély feltalaj nem fog-e elenyészni és az egész terület értékelenné válni? Gondoskodni kell arról, hogy ezen körülmények a termőföld megfelelő kihasználása és közvetve az egyéni érdek megvédése céljából is a földmivélésügyi miniszter által bíraltassanak meg s csak ha ez megadta az engedélyt, akkor legyen a bíró előtti eljárásnak helye.”

A közlegelők fenntartását, illetve felosztását, illetőleg országsszerte homlokegyenest ellentétes véleményekkel találkozunk.

A Magyar Társadalomtudományi Egyesület birtokpolitikai értekezlete csak a minap foglalkozott e kérdéssel és a lapok teljesen tévesen azt közölték, hogy az értekezlet mereven állást foglalt a közlegelők felosztásának szükségére mellett. Ugy látszik az értekezlet intencióját teljesen félreértették, mert az ily merev elhatározásra nem jutott, de nem is juthatott, mert a föld minősége, az éghajlati viszonyok, a népesség értelmisége, a gazdasági mivélés belterjességének foka az ország egyes vidékein annyira különböző, hogy a birtokpolitikai kérdéseket sohasem lehet egy egész országra kiterjedően merev egyöntetűséggel eldönteni.

Sőt éppen ellenkezőleg, a nevezett értekezleten történt felszólalások nyomtatékosan kiemelték, hogy a közlegelők felosztásának engedélyezésénél mindig tekintetbe veendő az ottani körülmények, melyek esetről-esetre a tulajdonosok jól felfogott érdekének érvényesülését és a termőföld legjobb kihasználását lehetővé teszik.

És tényleg a közlegelők fenntartásának vagy felosztásának megítélése mindig csak a konkrét eset minősége szerint lehet az anyagi igazságnak, az egyéni érdeknek és a gazdasági életnek is megfelelő.

A kérdés megvilágítására röviden szembeállítjuk egymással azon szempontokat, melyeket annak megítélésénél figyelembe kell venni.

1. A talaj más mivélési módokra alkalmas-e? illetve másrészt a legelő fenntartása a föld nagy értékemelkedése, a talaj és az éghajlati viszonyok minősége és a gazdálkodás belterjessége miatt nem káros-e és nem hátráltatja-e a gazdasági fejlődést. Utalok itt a havasi legelők és a délvidéki (Bánát, Bácska stb.) legelők közti óriási ellentétekre, mely utóbbiak nagyrészt már junius elejétől kezdve kiszűnnek, legeltetésre nem használhatók és a szántóföld ára 1200—1400—2000 koronáig emelkedik.

2. A birtokosság a belterjes gazdálkodáshoz szükséges értelmiséggel és gazdasági képzettséggel bír-e, képes-e az istállózáshoz szükséges takarmányt kitermelni? Figyelembe kell itt venni ama szociális szempontot is, hogy különösen a községi közlegelők fenntartásával a községben lakó birtoktalan mezőgazdasági mun-

kásoknak is megadható a lehetőség, hogy csekély legeltetési díj ellenében állattenyésztéssel foglalkozzanak.

3. Hogy az egyéni arányrészek nem oly csekélyek-e, hogy azokon gazdálkodni egyáltalán nem lehet s akkor a kiosztott tüke elfecserelődik.

4. A birtokosság az elidegenítéssel vagy felosztással nem esne-e áldozatául oly elemeknek, kik az arányrészek nagymérvű összevásárlásával s más hasonló üzelmekkel a birtokosságot lötkrejtathatják.

5. Az állattenyésztés — még ha istállózás és takarmánytermesztés dívik is tulnyomóan — nem nélkülözhet egy minimális legelőterületet, eltekintve attól, hogy a legelőn nevelő állatok akár tenyésztésre, akár munkára, akár hizlalásra alkalmasabbak és keresettebbek.

A szerb kereskedelmi szerződés országgyűlési tárgyalása folyamán a földmivélésügyi kormány vezetője is határozottan állást foglalt a közlegelők fenntartása és javítása mellett és kijelentette, hogy az állattenyésztés fejlesztése megfelelő legelőterület nélkül lehetetlen.

Ez a kérdés azonban a belterjes gazdálkodás és az állattenyésztés közötti viszony helyes megállapításával dönthető csak el.

A felsorolt érvek — látjuk — a hely és az eset minősége szerint hol a közlegelők fenntartása, a hol azok felosztásának javára billentik a mérleget és megállapodásunk az lehet csak, hogy a közlegelők fenntartása, sőt létesítése mindenütt szükséges, ahol ez ellen nagyon nyomós okok nem szólnak, hogy a felosztás előnyös volta gyakran csak látszólagos és egyoldalú szemlélődés eredménye, de a konkrét viszonyok lelkiismeretes és alapos vizsgálata sokszor meglepően oldalról világítja meg a kis- és törpe-birtokosok e hibbizományos birtokai szétmorzsolódásának káros voltát és veszélyességét. Ismételt hangsúlyoznunk kell itt a községi közlegelők szociális jelentőségét.

Egyik legkiválóbb birtokpolitikai tudósunk, Sebess Dénes dr. „Adatok a magyar agrárpolitikához a jobbágyság felszabadítása után” című munkájában kiemeli, hogy a „közlegelő fenntartása a kisembernek, zsellérembernek, vagy a hegyvidék birtokosainak valóságos szociális szükséglet. Képviselet a vagyontalan, kisbirtokos elemnél a vagyoni gyarapodás egyetlen lehetőségének az állattenyésztésnek gazdasági alapjait. Fenntartja a község minden lakója között a szolidaritás érzetét, a földhöz, a községhez tartozás kapcsait.

Ahol a közlegelő felosztott, kivétel nélkül mindenütt ugyanazon jelenséggel találkozunk. A népesség amaz osztálya, mely leggyengébb és legvédelemlenebb: egzisztenciájában, lett megtámadva, a parasztbirtokosok társadalmilag homogén része meg lett bontva. A kisebb rész kiemelkedett a többség romjain, ellenben emez átváltozott mezőgazdasági napszamos elemmé, mely legnagyobb kontingensét adja a hazánkból kivándoroltaknak.”

A 1894. évi XII. t.-cz. 12. §-a a kérdés diszkreczionális természetét felismerte, midőn a legelőfelosztás engedélyezését esetről-esetre a földmivélésügyi kormány elhatározásától tette függővé és nem állított fel merev tilalmat.

A földmivélésügyi kormány pedig a legelő-

felosztások, feltörések engedélyezésében az állandó gazdasági szakkbizottság meghallgatásával határoz.

A földmivélésügyi kormány, illetve az állandó gazdasági szakkbizottság gyakorolva határozottan a közlegelők fenntartására irányul s a felosztást tényleg csak ott engedélyezi, ahol ezt nagyon fontos egyéni, mezőgazdasági vagy községi érdekek tényleg indokoltá teszik.

A törvényhozási és kormányhatósági intézkedéseket tehát — a közlegelőkre vonatkozólag — teljes mértékben áthatja azon fentebb hangsúlyozott egyedül helyes birtokpolitikai elv, hogy az agrárpolitikai törvényeknek és általában az állami beavatkozás egyéb tényeinek is a tényleges eset minőségét kell tekintetbe venniük. Nem is érheti a törvényhozást és kormányt az a vád, hogy e közösségek fenntartásával a belterjes gazdálkodás fejlődését akadályozza és teljesen helytelen alapon állana minden oly, akár tudományos, akár törvényhozási törekvés, mely a közlegelők fenntartását vagy felosztását mereven, az egész országra egyöntetűen kívánná megállapítani.

A közlegelőket illetőleg az országban jelenleg két ellentétes törekvés érvényesül.

A régebbi eredetű a közlegelők felosztására irányul. Még az 1894. XII. t.-cz. hatálybalépte előtt a közösen kiadott legelőterület nagy részét felosztották egymás között az urbéreszek (hogy az agrárius közösségek felaprózódásának a 48 utáni törvények és különösen a telekkönyvi és betétszerkesztési rendszabályok hogyan kedveztek: gyönyörűen kifejti Sebess Dénes), az 1894. évi XII. t.-cz. hatálybalépte óta pedig egyrészt nagyon sok felosztási kérelem kerül a földmivélési kormány elé, másrészt meglepően elterjedt a legelőknél engedélyezés nélkül, illetve a 1894. XII. t.-cz. 12. §-ának kijátszásával való felosztása.

Még az 1895. évi statisztikai adatok szerint azonban az összes állatok 44%-a közlegelőknél él és hála a földmivélésügyi kormány erélyes intézkedéseinek, a legelők illegitim feldarabolása esőkent.

Az 1908. évi XLIII. t.-cz. II. fejelet 11 §-a felhatalmazza a földmivélésügyi minisztert, hogy községeket és oly gazdátársadalmi testületeket, szövetkezeteket, melyek tagjai kigazdálk, a közlegelővétel és javítás céljaira felvett kölcsön annuitásainak törlesztésében anyagilag is segítyezze.

A törvény életbeléptétől számított másfél év alatt a földmivélésügyi kormány 12,457 hold legelőjavításra 85,697 K., 3283 hold vételére 200,000 K. egyszersmindenkori és 20,080 hold vételére 125,050 annuitásos segélyt folyósított és 86 község 23,363 kat. hold legelőt szerzett állami segítyezéssel.

A tagosítási törvény (1908: XXXIX. t.-cz.) 2. §-a tagosítás alá kerülő oly községekben, melyeknek közlegelőjük nincs, illetve melyek közlegelője a község állattenyésztési érdekeit ki nem elégíti, szintén megfelelő közlegelő kihasítását rendeli.

Ezen újabb törvények a közlegelők felosztására irányuló törekvessel szemben a közlegelők fenntartására és új közlegelő szerzésére irá-

Ártézikut-, petroleum- és bányafurásokat,

valamint vizvezetékek fektetését és berendezését jutányosan elvállalja

SOÓS SÁMUEL

mélyfúrási és vizvezetési vállalat

Hódmezővásárhely.

Készít továbbá mindenféle furóeszközöket és szerszámokat a legkitűnőbb szerszámaccél és öntöttacél anyagokból. Szállít fürdő-, mosdó- és klozetberendezéseket, mindenféle vizvezetékberendezési és műszaki cikkeket.

Megkeresések azonnal e'intéztetnek !!!

nyuló törekvést élesztik és valószínű, hogy a közlegelőterület évről-évre nagyobbodni fog.

A közlegelőkhöz fűződő gazdasági előnyök azonban csak akkor érvényesülhetnek, ha a tulajdonosok között fennálló közösség megfelelően szabályozva, a legelőterület egységes használatát biztosítja van és megfelelő állami ellenőrzés alatt áll.

A községi tulajdonban lévő közlegelők a községnek mint közigazgatási autonóm testületnek tulajdonát képezik s a község azok ügyeit saját vagyonkezelési autonómiája keretén belül intézi, az ellenőrzés tekintetében is a többi községi vagyonnal egy megítélés alá esnek, ennek kezelése pedig a községi törvényben megfelelően szabályozva is van.

De közlegelőink túlnyomó része nem községi tulajdon.

Az utolsó birtokstatisztikai adatok szerint az urbéri birtokrendezés alkalmából legelőilletőség fejében nyert közlegelők (tulajdonosai a volt urbéreszek) és a nemesi közbirtokossági közlegelők az ország területének igen nagy részét teszik:

A Duna balpartján van ...	404,097 hold
A Duna jobbpartján van ...	351,174 "
A Duna-Tisza közén ...	274,380 "
A Tisza jobbpartján ...	520,827 "
A Tisza balpartján ...	570,243 "
Tisza-Maros szögén ...	595,548 "
Erdélyben ...	1.369,498 "
Összesen ...	4.085,772 hold

Ha ehhez még hozzászámítjuk az utólag közösen szerzett és használt, valamint a tagosítások során keletkezett közös legelőterületet, körülbelül 5 millió katasztrális holdnyi terület, tehát az ország területének egytizede az olyan közlegelő, mely nem a községek tulajdona.

A törvényhozásnak erkölcsi kötelessége, hogyha közösséget létesít, azok helyes és alkalmas szervezetét is megállapítsa, életképes működésüket lehetővé tegye s a szükséges állami ellenőrzés által megvédje őket tönkretételükre irányuló minden törekvéstől.

Ha azonban az idevonatkozóan fennálló törvényeket és törvényes rendelkezéseket figyelembe vesszük, sajnálatos kell tapasztalunk, hogy ezidőszertig sem a közlegelők fogalma, sem fenntartásuk módja s annak szankeziója, sem jogi szerkezetük, szervezetük, ügyvitelük és vagyonkezelésük, sem pedig állami ellenőrzésük megfelelően szabályozva nincsen s a közlegelők rendezetlenség miatt, ahelyett, hogy egyéni és községi céljaiknak megfelelnek, inkább csak a községek és birtokosságok belbékéjét dőlnek fel és a nálunk még nagyszámú garázdálkodó illegitim elemek kezében a kisemberek tönkretételének alkalmas eszközei. A vagyonosodás helyett elszegényedés az eredmény, az állattenyésztés fejlődése helyett — a terület használhatatlanná válik.

És a gyakran felhangzó felosztási kérelmeknek indoka nem is a belterjes gazdálkodás fejlődése és térhódítása, hanem az, hogy a birtokosságok a közösség e rendezetlensége folytán keletkezett zavarból menekülni óhajtanak, vagy hogy a zavarosban halászók erkölestelen törekvéseik eredményét szabadon élvezhessék.

Az 1894. évi XII. t.-cz. a közlegelőkre vonatkozó intézkedései a gyakorlatban részben hiányosoknak, részben helyteleneknek bizonyultak s e hiányosságokkal fogunk más alkalommal foglalkozni.

Serbán Iván dr.

Az OMGE. által 1909—1910. évben kiscgazdákkal végzett szuperfoszfát-mütrágyázási kísérletek eredménye.

Az OMGE. az 1909—1910. évben Baranya, Békés, Nyitra, Pozsony és Veszprém vármegyékben az illető megyei gazdasági egyesületek közreműködésével, illetve ellenőrzése mellett kiscgazdákkal szuperfoszfátmütrágyázási kísérleteket végzett; egyrészt azért, hogy a mütrágya termés- és jövedelemfokozó hatásáról újabb adatokat nyerjen, másrészt pedig, hogy a kiscgazdaközönségnek szemmeláthatólag mutassa be a mütrágyázás hatását. A Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet megyénként 100 q szuperfoszfátot boesájtott ingyen rendelkezésre, amelyet a vármegyei gazdasági egyesületek azután saját területükön 20—30 községben, községenként 2—3 kiscgazdának osztottak szét. A kiscgazda köteles volt a kapott mütrágyával párhuzamos kísérletet végezni és pedig 1 kat. holdra mütrágyát szórt, 1 kat. hold ellenőrző parcellát pedig mütrágyázatlanul hagyott. A kísérletek mikénti végrehajtását és az eredményt a megyei gazdasági egyesületek megbízottai őrizték ellen.

A mütrágyázási kísérletek eredménye megyénként csoportosítva röviden a következő:

Baranya vármegye.

22 községben 66 kiscgazda kapott szuperfoszfátot összehasonlító mütrágyázási kísérletek végzésére, azonban a részletes eredményt csak 58 kísérletről tudjuk, mert 7 kísérletnél a számszerű eredményt részben jégverés, részben nagymérvű poczokkár folytán nem lehetett megállapítani, 1 kísérletnél pedig a termés tévedés folytán összekevertetett. A kat. holdankénti 150 kg. szuperfoszfátot szeptember hó végén és október hó folyamán szórták el és pedig csak egy esetben rozs alá, a többi 65 összehasonlító kísérletet búzával végezték. Az elővetemény többnyire zabosbüköny, azonkívül tavaszi kalászos és tengeri volt.

A legtöbb esetben már a tenyészidő alatt is látható volt különbség a mütrágyázott és mütrágyázatlan parcella között, az előbbi javára. Általában a gyorsabb fejlődést, üdebb, zöldébb színt, nagyobb bokrosodást, a megdülés elleni jobb ellenállást emelik ki a jelentések, mint a mütrágyázás már szemmelátható előnyös hatását.

A mütrágyázásnak a szem- és szalmatermés nagyságára gyakorolt hatását az alábbi táblázat mutatja:

B u z a (57 kísérlet)	A szemtermés			A szalmatermés		
	max.	min.	átlag	max.	min.	átlag
	kat. holdanként kilogramm					
A mütrágyázott } parcellán	1272	420	895	2670	612	1460
A mütrágyázatlan } parcellán	1200	396	801	2590	400	1340
A mütrágyázott parcella többlete	390	—176	94	500	—160	120

A mütrágyázott parcella szemterméstöbblete 8 kísérletnél több mint 200 kg., 19 kísérletnél 100—200 kg. közötti, 23 kísérletnél kevesebb mint 100 kg. volt, 7 kísérlet negatív eredményt szolgáltatott és pedig 3 kísérletnél nem volt mennyiségi különbség, 4 kísérletnél meg éppen kevesebbet termelt a mütrágyázott parcella (—6, —11, —20 és —176 kg.). Ezen negatív eredményeket valószínűleg a talaj vagy az istálló-

trágyázás eltérése, esetleg a kísérlet pontatlan végrehajtása idézte elő.

A termés minőségében a kísérletezők egyrésze nem észlelt eltérést, míg a másik része a mütrágyázott parcellán termelt szem súlyosabb s a szalma erősebb voltát jelentette.

Békés vármegye.

27 községben 75 kiscgazda kapott szuperfoszfátot a kísérlet végrehajtására. A mütrágyát október hó folyamán buza alá szórták el, kat. holdanként 150 kg.-ot. Az elővetemény leginkább tengeri, répa, dohány, dinnye volt, részben zabosbüköny és buza.

A tenyészidő alatt általában nem volt észlelhető különbség, mert a kedvező őszi és tavaszi időjárás következtében a mütrágyázott és mütrágyázatlan buza egyformán buja és nagyrészt megdőlt volt.

A mütrágyázásnak a szem- és szalmatermés nagyságára gyakorolt hatását az alábbi táblázat mutatja:

B u z a (75 kísérlet)	A szemtermés			A szalmatermés		
	max.	min.	átlag	max.	min.	átlag
	kat. holdanként					
	kilogramm		kereszt			
A mütrágyázott } parcellán	1405	490	956	54	24	38
A mütrágyázatlan } parcellán	1399	400	850	46	20	34
A mütrágyázott parcella többlete	412	0	106	14	0	4

A mütrágyázott parcella szemterméstöbblete 14 kísérletnél 200 kg.-nál több, 22 kísérletnél 100—200 kg. közötti, 31 kísérletnél 100 kg.-nál kevesebb volt, 8 kísérletnél a két parcella termése egyenlő volt.

A mütrágyázott parcellán a buza általában valamivel előbb ért meg, a szem színe viasz-sárgább, hl.-súlya 1 kg.-mal nagyobb volt.

(Folyt. köv.)

Hirdetmény.

A Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet ezennel közhírré teszi, hogy a szuperfoszfát eladási árát az 1911. évi tavaszi idényre, az — Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiküldöttével egyetértőleg — kilópercentenként és az egyes átvételi vasutállomások földrajzi fekvése szerint, fuvarmentesen 48—52 fillérben állapította meg azon megjegyzéssel, hogy egy és ugyanazon fekvésű relációban ezen árak 1911. január hó 15-ig még ezen árhatárokon belül sem emelhetők.

Érdekében áll a gazdaközönségnek, hogy megrendeléseit a tavaszi idényre 1911. január hó 15-ig okvetlenül adja fel, mert az egyöntetű árak betartása az egyes viszonylatokban, habár főntebbi árhatárokon belül, egyelőre csakis 1911. évi január hó 15-ig marad a Mütrágyát Értékesítő Szövetkezetre kötelező.

Budapest, 1910. évi december hó 7-én.

A Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet igazgatósága.

VEGY

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei
Hass, alkoss, gyarapíts!
Kudarcz ...
A közlegelőkről ...
Az OMGE. által 1909—1910. évben végzett szuperfoszfátmütrágyázási kísérletek eredménye
Hirdetmény ...

Tar

„Ha balta esik is ...“

Kaszáló- és

Hegyi legelő följavitása

Irodalom ...

Vegyesek ...

Kitüntetések. — Hollady N

Halálozás. — Sere

Az argentinai husk

kai értékezet. —

Szövetség működése

demokrata képviselő

ról. — Munkássz

— Az országos föld

igazítás

Kereskedelem, tözsde

Szervezőtől üzenetek

Kitüntetések. Öfelsé

miniszterelnök előterjes

nak, a „Magyar Dohány

és Győry István dr.-na

Tanintézet rendes taná

réséről a Ferencz-Józ

adományozta. Mind a k

gazdasági irodalom híva

kása és a magunk rész

lettel üdvözöljük öke

alkalmából.

Hollady Nándor ké

folyt le Budapesten a

tisztviselők Országos E

gyűlése, melyen Holla

bányai rendőrfőkapitány

alelnökévé választották

több mint egy évtized

nak rendes munkatárs

seinknek pontos és alap

A Magyarországi Ren

Együletének azon E

választotta alelnökévé,

ezuton szives üdvözle

Nándornak.

Halálozás. Özv. sipek

tett cserszeg-gárdai C

62-ik évében folyó hó 3

Az elhunytban Kosután

kémiai intézet igazgató

Rezső dr. gazdasági aka

valamint a nagy kiterjed

szeretett rokont gyászol

pesi-uti temetőben folyó

boldogultat általános ré

gyászoló közönség je

békében.

Serényi nyilatkozata

szerződés tárgyalásának

Béla földmivelésügyi m

keretében nyilatkozott

jaira felvett két millió k

jéről. Eszerint Serényi

emelését, azonban Luk

tehetett eleget kívánság

kétségbe, hogy a sürgel

csak természetes dolog.

MELOCCO PÉTER

Vasbeton- és betonépítkezések
vizierőművek, viztartány hidépítés,
csatornázás.

Gazdasági épületek

Iroda kirárlag VI., Nagymező-utca 51.

Mozaik-Terrazzó

Fayence, keramitburkola-

tok, Rabitz-, műkőmunkák.

istálló födéme, magtár,

betonvályu stb. ...

Telefon 29-84.

DECKERT

ELEKTRO

Budapest, VI.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	93
Hass, alkoss, gyarapíts!	94
Kudarcz	95
A közlegelőkről	98
Az OMGE. által 1909-1910. évben kisgazdák- kal végzett szuperfoszfátműtrágyázási ki- sérletek eredménye	100
Hirdetmény	100
Tárca.	
„Ha balta esik is ...”	94
Kaszáló- és legelőjavítás.	
Hegyi legelő följavítása	96
Irodalom	98
Vegyesek	101
Kitüntetések. — Hollady Nándor kitüntetése. — Halálozás. — Serényi nyilatkozatai. — Az argentinai hus körül. — Birtokpoliti- kai értekezlet. — A Kassai Széchenyi- Szövetség működéséről. — Egy szociál- demokrata képviselő a „szabad Ameriká- ról”. — Munkásszervezők megkötése. — Az országos földadóbizottság. — Hiba- igazítás.	101
Kereskedelem, tőzsde	102
Szerkesztői üzenetek	104

Kitüntetések. Öfelsége a király, a magyar miniszterelnök előterjesztésére, *Daróczy* Vilmosnak, a „Magyar Dohányújság” szerkesztőjének és *Győry* István dr.-nak, a Budapesti Kertészeti Tanintézet rendes tanárának, érdemeik elismerésül a Ferencz-József-rend lovagkeresztjét adományozta. Mind a két férfit a hazai mezőgazdasági irodalom hívatott és nagyérdemű munkása és a magunk részéről is kollégialis tisztelettel üdvözlöljük őket e magas kitüntetés alkalmából.

Hollady Nándor kitüntetése. A napokban folyt le Budapesten a Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesületének évi nagygyűlése, melyen *Hollady* Nándor besztercebányai rendőrfokkapitányt az országos egyesület alelnökévé választották meg. *Hollady* Nándor több mint egy évtizede, hogy a *Köztelek* lapnak rendes munkatársa, közigazgatási kérdéseinknek pontos és alapos tudásával válaszadója. A Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesületének azon kitüntetéséhez, hogy őt választotta alelnökévé, a magunk részéről is ezúton szives üdvözlőnként küldjük *Hollady* Nándornak.

Halálozás. Özv. sipeki *Balás* Árpádné született csereszeg-gárdai Csesznák Olga életének 62-ik évében folyó hó 3-án meghalt Grácban. Az elhunytban *Kosztány* Tamás dr., a m. kir. kémiai intézet igazgatója a sógornőjét, *Károly* Rezső dr. gazdasági akadémiai tanár az anyósát, valamint a nagy kiterjedésű előkelő család a szeretett rokont gyászolják. Budapesten a kerepesi-uti temetőben folyó 9-én temették el a boldogultat általános részvét mellett és nagy gyászoló közönség jelenlétében. Nyugodjék békében.

Serényi nyilatkozatai. A szerb kereskedelmi szerződés tárgyalásának befejezése előtt *Serényi* Béla földmivélsügyi miniszter hosszabb beszéd keretében nyilatkozott az állattenyésztés céljaira felvett két millió korona multjáról és jövőjéről. Eszerint *Serényi* régen sürgeti a dotáció emelését, azonban *Lukács* László csak most tehetett eleget kívánságának. Világért se vonjuk kétségbe, hogy a sürgetés megtörtént, hisz ez csak természetes dolog. Ha pedig a földmive-

lélsügyi miniszter buzgalmán kívül más kapacitáló körülmények is közrehatottak abban, hogy az állam pénzügyi viszonyai néhány hét alatt megjavuljanak, ezért nem tehetünk szemrehányást a földmivélsügyi miniszternek; csupán az a tény, hogy a pénzügyi viszonyoknak ebben a gyors és örvedetes változásában egészen a legutolsó órákig ő maga sem bizott. Kevés értelme van egyébként a rekriminációnak azzal az örvedetes valósággal szemben, hogy a földmivélsügyi tárca igen jelentékeny segítő eszközöz jutott. Bennünket inkább a dotáció felhasználása érdekel. Erre vonatkozólag a miniszter elmondotta, hogy „a két millió legnagyobb része apaállatok beszerzésére fog használni, melyek a községek részére adományoztatnak. Az apaállatok 20% engedménnyel adhatók a törvény értelmében és nagyobb százalék nem adható a községeknek. Ennek a 20%-nak 40-50%-ig való kipótlására kívánok engedélyt kérni. Ez abszorbeálni fogja ennek az összegnek majdnem a felét, a másik részét pedig annak az akciónak a megtételére kívánom fordítani, amelyet a t. Háznak helyeslésével a multkor kijelenttem, t. i. a hussertes és a busjuh beszerzésére. Ezt a periferiakon fogom eszközözni és az ottani szegényebb lakosságnak a szükséges tenyészanyag beszerzésére 50%-ig menő segélyeket szándékozom engedélyezni. Azután segélyeket fogok ebből adni a baromfitenyésztés fellendítésére és általában olyan dolgokra, amelyek a termelés elősegítésére és fokozására alkalmasak. Megpróbálok különféle intézkedéseket az apaállatok fenntartása és eltartása szempontjából és pedig elsősorban azt, hogy oly vidékeken, ahol nem lehet elérni, hogy a község tisztességesen eltartsa az állatokat, telepeket óhajtok létesíteni, ahol pedig ez nem szükséges, ott igyekszem tisztességes és megbízható birtokosokat találni és náluk esetleg kumulálni 15-20 bikának, persze megfelelő ellenszolgáltatás ellenében, télen át való eltartását. Az illető birtokosokkal szerződést kívánok kötni, amelyekben kötelezik magukat, hogy ellenszolgáltatás ellenében az apaállatokat tisztességesen eltartják és azon birtokosoknak, akik ezen célomban segíteni fognak, külön remunerációkat fogok kiltatásba helyezni. Habár elsősorban a kisgazdákat és kisbirtokosokat fogjuk is támogatni, de emellett nem zárkozhatalunk el az elől sem, hogy a *közé. birtokosok támogatása is alkalmilag szükséges lehet.* Ezeket is bele kell vonnunk: z akcióba, mert nem az a fődolog ebben az esetben, hogy ki kapja azt az 50-100 korona segélyt, hanem hogy a nagy állami akcióban, a tenyészakcióban intelligenciája és berendezettsége folytán ki tud nekem, illetve az államnak nagyobb segítségére lenni.”

Megnyugvással veszszük tudomásul a miniszternek a dotáció felhasználására vonatkozó terveit, melyeket nagyban és egészben csak helyeselni lehet.

Az argentinai hus körül. *Bethlen* István gróf a képviselőházban ismételtén szó tárgyává tette azt az anomáliát, hogy a magyar miniszterek 2000 tonna, az osztrák miniszterek pedig 4000 tonna argentinai husbehozatalról beszélnek. Hát most melyik az igaz? Erre vonatkozólag *Serényi* földmivélsügyi miniszter a képviselőház január 9-iki ülésén a következő kijelentést tette: „Mí hozzájárultunk 2000 tonna hus behozatalához, *többet nem járultunk hozzá és tiltakozunk az ellen,* hogy hozzájárulásunk nélkül további husmennyiségeket behozhassanak. De egyet bator vagyok kijelenteni és ez az, hogy ezzel a kér-

déssel kapcsolatban fontos gazdasági kérdések megoldása végett tárgyalások folynak a két kormány között, amelyeknek nemzetközi jellegük lévén, mibenletükről nyilatkozni ma még időelőtti volna. Meltóztassék egyelőre e nyilatkozatot tudomásul venni.” — A földmivélsügyi miniszter kijelentéséből megállapítható, hogy a 2000 tonnán felüli argentinai hus behozataláról most tárgyalnak a kormányok és a tárgyalás befejezése előtt a magyar kormány nem akarja kimondani az utolsó szót. Elvileg ragaszkodik ahhoz, hogy beleegyezése nélkül Ausztria ne hozhasson be argentinai húst. Ez helyes álláspont, mely a gazdaközönség odaadó támogatására számíthat. Reméljük azonban, az elvi győzelmet nem úgy fogja kivívni a kormány, hogy a további husbehozatalba beleegyezik és megmutatja, hogy az ő hozzájárulására mégis csak szükség volt. Ez csufos vereség volna, melyet nem lehetne menteni az elvi szempont megőrzésével.

Birtokpolitikai értekezlet. A Magyar Társadalomtudományi Egyesület negyedik birtokpolitikai szakértekezlete január hó 12-én (csütörtökön) d. u. 5 órától fog megtartatni a IV. kerületi előljárási tanácsstermében (IV., Váci-utca 62-64. sz. I. emelet 15. ajtó, Uj városháza). A szakértekezlet tárgyát az új földterhermentesítés fogja képezni s az előadói tisztet *Bernát* István, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója, *György* Endre volt m. kir. földmivélsügyi miniszter és *Madarassy-Beck* Gyula báró vállalták el.

A Kassai Széchenyi Szövetség működéséről. Az Országos Széchenyi Szövetség kassai osztálya a mult év folyamán igen élénk tevékenységet fejtett ki. Őt látogatottságnak örvendő vitauilést tartott és pedig a következő tárgyakról: A magyar középosztály 1867-ig. A magyar középosztály 1867-től. A zsidókérdésről. A szövetkezetekről. A szociálizmusról. A Szövetség január elsején lépett működésének második évébe és programján végigtekintve megállapítható, hogy tudatában van azon nagyfotosságu czélokknak, amelyek szolgálataba állott. Multévi tárgyait még a következőkkel bővítette ki: A szabadgondolkodó és szabadkőmives mozgalom. A magyar falu természetrajza. A bevándorlási mozgalom Magyarországon. A magyar sajtóviszonyok ismertetése. Budapest szerepe Magyarországon. Közvetítő kereskedelem és szövetkezetek. A magyar jobbágy-ság története. Az általános választói jog és várható hatása Magyarországon. A feminista mozgalom Magyarországon. Isten az evolúziós böleletheben. A Kassai Széchenyi Szövetség élén *Baskay* Gyula, *Papp* Péter, *Rédeky* László, *Szadiits* Árpád, *Szent-Ivány* Béla és *Széchenyi* György gróf elnökök, *Szupkovits* György főtitkár, *Molnár* István és ifj. *Magocsy-Dietz* Sándor titkárok allanak. Az elmúlt évi eredményes működés után az adott szép program az idej munka sikerét biztosítja, melyhez további kitartást kívánunk.

Egy szociáldemokrata képviselő a „szabad Amerikáról”. *Liebknecht* Károly, a németbirodalmi gyűlés szociáldemokrata képviselője bejárta az Egyesült-Államok nagyobb városait és előadásokat tartott a németországi gazdasági és szociális viszonyokról. Visszatérve ismertette elvtársai előtt ott nyert tapasztalatait, melyek nagy esalódást hoztak számára. Ő, a nemzetközi szociáldemokrata, odakint német hazafinak érezte magát és mennél jobban sikerült az amerikai szociális viszonyok mélyére hatolnia, annál inkább érezte, hogy nem a nemzet-

DECKERT és HOMOLKA

ELEKTROTECHNIKAI GYÁR

Budapest, VI., Izabella-utca 88

Ausztria-Magyarország legrégibb és legnagyobb beszerzési forrása mindennemű erős- és gyenge-áramu cikkekben. Szállít és szerel **csengőket**, hazi és gyári **távbeszélőket**, villámhárítókat, biztonsági berendezéseket, községi és gyári **tűzjelzőket**, elektromos villásmutatókat, órákat és tavhőmérőket, villamos világítási és erőátviteli berendezéseket saját külön teleppel vagy anélkül **gazdaságok**, **szállások**, **gyárak** és **fürdőhelyek** részére. **A pneumatikus csőpostaipar magyarországi megalapítója.** Szükség esetén kérje árjegyzékünket és költségvetésünket.

köziség az ut a boldoguláshoz. Ezt ki is jelentette nyíltan elvtársai előtt. Mielőtt az Egyesült-Államok területére lépett, azt hitte, hogy olyan államba jut, ahol minden egyes polgár a legteljesebb szabadságot élvezi. A valóság egészen másként festett. Az amerikai szabadságot a kapitalizmus már régen elnyelte, az ma már csak üres jelszó. Liebknecht szerint az új-britanniai gyártelepek, a pennsylvaniai bányák, a szövö-, hus-stb. nagyiparok mind egy-egy temetője a szabadságnak. A gyermekek munkáját sehol nem utorázzák úgy ki, mint Amerikában. A kapitalizmus még a szabad természetet is rab-szolgájává tette. A szabad, őserdők, melyekről itthon annyit hallhatunk, nyomorságos tenyészetelek, melyeknél a németországi gondozott erdők százszor különbek. A valamikor halban bővelkedő hatalmas folyók megfertőzöttek a gyári ipartól, megszüntek halat termelni, a hatalmas vizesések szétrombolják. Sokat hallunk az amerikai magas munkabérekéről. Ezek — Liebknecht szerint — csak voltak. Az amerikai rablógazdálkodás folytán a gyártáshoz szükséges nyersanyag már nem áll korlátlan mennyiségben rendelkezésre, gondot okoz ennek beszerzése, minnek következménye a gyártás korlátozása, kevesebb munkás alkalmazása és a munkabérek csökkenése, ellenben a gyártott cikkek árának emelkedése. Míg Németországban és Európában általában az előrelátó gazdaságpolitika folytán a munkabérek emelkedtek, Amerikában rohamosan csökkennek. Liebknecht beszédét — melyet mintegy 3000 elvtárs hallgatott végig — azzal fejezte be, hogy miként Németországban a monarchizmus, úgy Amerikában a demokratizmus csak papíron van meg, a valóságban a kapitalizmus uralkodik mindenütt. Ime, egy világot látott szociáldemokrata impressziója Amerikáról.

Munkásszerződések megkötése. A földművelésügyi miniszter az egyik közigazgatási bizottság felterjesztésére kivételesen megengedte, hogy a mezőgazdasági munkásokkal és a dohánykertészekkel kötendő szerződések az előjáráság közbenjöttel nélkül legyenek megkötendők és a megkötött szerződések csupán láttamozás végett mutattassanak be az előjáráságnak. Az alispán a földművelésügyi miniszter engedélye kapcsán szigorúan figyelmeztette az előjáráságokat, hogy a hozzájuk láttamozás végett bemutatandó szerződésekét gondosan vizsgálják felül abban a tekintetben, hogy megfelelnek-e azok a törvény rendelkezéseinek és ha a legesekélyebb eltérés mutatkozik azokban a törvény kívánataitól, az esetre a láttamozást felelősség terhe mellett tagadják meg, nehogy a szabálytalanul kiállított szerződések alapján folyamatba tehető jogigények érvényesítése a felekre nehézséggel és illetőleg hátránnyal járjon.

Az országos földadóbizottság f. évi február hó 6-án délután 4 órakor kezdi meg tanácskozását, amelyeken a földadó-kataszter kiigazítása iránt előterjesztett javaslatokat fogja érdemleges bírálat tárgyává tenni. A bizottság 1910. évi július hó 20-án megtartott első ülése alkalmával megválasztott három utazó küldöttség egy-egy, a küldöttség mellé rendelt előadó vezetése mellett, utazásait még a múlt év július havában megkezdte és a szükségessé vált helyszíni szemléket november hó végén be is fejezte. Az utazó küldöttségek eljárásuk eredményéről részletes jelentéseket és javaslatokat terjesztettek be és azok, valamint az egyes vármegyék földadóbizottságai előadónak a javaslatokra vonatkozó véleményei kerületenként és vármegyénként összefoglaló kimutatásokba csoportosítva kerülnek az országos földadóbizottság elé, mely ezek alapján kezd hozzá a törvényben reáruházott feladatok legfontosabbikának megoldásához. A tárgyalások alapját képező kimutatásokból kitűnik, hogy a földadó alá eső ingatlanok új osztálybasorozását az anyaország területén az érdekeltek 1271 adóközségre nézve, a helyszínelési felügyelőségek 5345 adóközségre nézve javasolják. Horvát-Szlavon-Dalmátországok területén az új osztálybasorolást az érdekeltek 500, a helyszínelési főfelügyelőség 1850 adóközségre nézve javasolják.

Hibaigazítás. Lapunk huszadik évfolyama második felévének tartalomjegyzékében tévedésből *Krisztinkovich* Ede neve alatt szerepel a német birodalmi gazdasági egyesület negyedszázados jubileumáról szóló tudósításunk. A tévedés onnan származott, hogy rendszerint *Krisztinkovich* Ede miniszteri tanácsos, berlini gazdasági szaktudósító szokta lapunkat a német főváros mezőgazdasági vonatkozású eseményeiről szóló tudósításokkal ellátni. Ezuttal azonban kivételesen más tollból származott beszámolónk, amit *Krisztinkovich* Ede kedves munkatársunk kívánságára készségesen megállapítottunk s a tartalomjegyzékbe becsuszott hibát ezennel helyreigazítjuk.

NYILTÉR.

(E rovatban foglaltakért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Tartalmazza a természetesen savanyúvíz.
Kapható levél-, tiskerakosdobozos és gyógyszerárakban.
SCHULTES AGOST Gyógy- és Lítium-Salvator-forrás-üzemeltető, Budapest, Rudolfsrtp. 8.

MEGJELENT:
R BINEK GYULA és SZILASSY ZOLTÁN
az O. M. G. E. igazgatója a G. E. O. Sz. titkára
szerkesztésében a
KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR
1911. évi folyama.
A „Köztelek Zsebnaptár” tizenhetedik évfolyama teljesen átdolgozva két kötetben jelent meg. Az első kötet a tulajdonképpeni Zsebnaptár, amely a naptári részt, a jegyzéknaplót és a vásárok jegyzékét tartalmazza; a második kötet, amely szakközleményeket tartalmaz. — A „Köztelek Zsebnaptár” két kötetének ára O. M. G. E. tagoknak és a „Köztelek” előfizetőinek bérmentes küldéssel **4 korona.**
Megrendelhető a „KÖZTELEK” kiadóhivatalában BUDAPEST, IX., ULLÓI-UT 25.

KERESKEDELEM, TOZSDE.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

A külföldi piacokon az elmúlt héten szilárd irányzat uralkodott. Az argentinai búzatermés elég jónak mondható, azonban hivatalos kimutatás szerint az eredmény mégsem oly tulnag, mint ahogyan kezdetben gondolták. Ausztráliában még nem érkeztek megbízható hírek a terméseredményről. Oroszországban az uralkodó enyhe időjárás folytán az utak járhatatlanok s így a szállítások nagy nehézségekkel teljesíthetők csupán, ami a kivitelezés is kifejezésre jut. Az árak némileg emelkedtek. Angliában élénkebb kereslet folytán az árak szilárdultak. Németországban az árak szintén emelkedtek. Franciaországban az időjárás kedvezőbbre változott, habár a termések állapotáról még nem érkeztek megnyugtató hírek. Általában visszamaradtak a vetési munkálatokkal. Szükségletüket továbbra is a külföldön kénytelenek fedezni s az árak ugyancsak szilárdultak.

Nálunk az időjárás az elmúlt héten sem változott. Általában nedves esős volt, ami mezőgazdasági szempontból kedvezőnek mondható.

A nedves időjárás folytán az utak járhatatlanok s így mindennemű mezőgazdasági munkákat késedelmet szenved. Azonkívül pedig az eladott gabonaneműek szállítása is akadályokba ütközik. A vidéki piacokon

uralkodó gyenge kínálat is a járhatatlan utaknak tudható be. Az egérkárókról már nem jönnek jelentések, sem pedig a kiszántásokról nem hallhatók panaszok s így az általános helyzet kedvezőbbnek mondható, mint ennélélőtte.

A lisztüzlet továbbra is gyenge s így a malmok vá-árlásaikban tartózkodók voltak.

Rozsban az üzlet változatlan maradt. Forgalom csak kisebb mennyiségekre szorítkozik.

Árpa (takarmányozási s hántolási célokra) gyengén kínáltott s így a csekély forgalomra való tekintettel is az árak szilárdak maradtak. A nagy szükségletre való tekintettel szerb és román áru is piacra hozatott tavaszi szállításra. Sőrárpában alig volt kínálat s jó áruért magas árakat lehet elérni.

Zab szilárd irányzatú, a behozatatok gyengék, olyamira, hogy azok a helyi fogyasztást is csak alig fedezik. Román áru elég jól kínáltott, azonban az árak minősége folytán nehezen volt elhelyezhető.

Tengeriben a járhatatlan utak folytán csak igen csekély forgalom fejlődött ki s az árak némileg emelkedtek. Bécs nagyobb mennyiség uszálytéléteket vásárol.

Egyéb gabonaneműekről, azok áráiról s az azokban végbement változásokról napjelenésünkben számolunk be.

Napijelenés a gabonatózsdéről. 1911. január 10.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelenése a „Köztelek” részére.)

Elkelt 5000 q buza tartott árak mellett.
Rozsban az üzlet szilárd volt. Budapest paritásában 15:35—15:40 koronát fizettek.

Takarmányárpában nem volt üzlet, mintán a vidéki piacok alig kínálnak valamit. Az árak emelkedtek. Budapest paritásában 15:40—15:60 koronát fizettek.

Zabban szilárd volt az üzlet. Budapest paritásában 16:60—16:80 koronát fizettek.

Tengeriben az üzlet ugyancsak szilárdult és a rossz utak folytán a hozatatok gyengék. Budapest paritásában 10:20—10:40 koronát fizettek.

Eladott
Buza Tiszavidéki: 500 mm. 80 k. 23:40 K., 100 mm. 80 k. 23:20 K., 100 mm. 79 k. 23:40 K., 600 mm. 79 k. 23:25 K., 400 mm. 79 k. 23:20 K., 200 mm. 79 k. 23:05 K., 100 mm. 78 k. 23:10 K., 400 mm. 77 k. 23:05 K.

Pestvidéki: 300 mm. 79:5 k. 23:10 K., 100 mm. 78:5 k. 22:90 K., 700 mm. 78 k. 23:05 K., 200 mm. 79 k. 23:05 K., 10 mm. 78 k. 22:90 K., 150 mm. 76:5 k. 22:55 K., 100 mm. 76 k. 22:55 K., 135 mm. 76 k. 22:60 K., 100 mm. 76 k. 22:55 K.

Fővármegyeyi: 100 mm. 78 k. 23— K.

Rozs: 1200 mm. 15:40 K., 200 mm. 15:35 K., 100 mm. 15:35 K., 500 mm. 15:30 K., 100 mm. 15:30 K., 500 mm. 15:30 K., 500 mm. 15:30 K., 100 mm. 15:30 K., 200 mm. 15:25 K., 600 mm. 15:25 K., 400 mm. 15:25 K., 10 mm. 15:20 K., 100 mm. 15:20 K., 100 mm. 15:20 K., 200 mm. 15:15 K., 20 mm. 15:15 K. kpf. pp.

Zab: 200 mm. 17:20 K., 100 mm. 17— K., 100 mm. 17— K., 100 mm. 16:90 K., 200 mm. 16:80 K., 200 mm. 17— K. kp., 200 mm. 16:70 K., 500 mm. 16:40 K. kpf.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza 1911 áprilisra	22:30 K.
Buza 1911 májusra	22:12 "
Buza 1911 októberre	21:32 "
Rozs 1911 áprilisra	15:84 "
Rozs 1911 októberre	15:84 "
Zab 1911 áprilisra	17:16 "
Tengeri 1911 májusra	11:16 "

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-u. 1910. jan. hó 10-én. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelenése a „Köztelek” részére.)

Felhozatott a szokott községekből 168 szekér réti széna, 37 szekér muhar, 15 szekér zsupszalma, 17 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 9 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabos-bükköny, köles stb.), 100 zsák szecska.

A forgalom igen élénk.
Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 560—800, muhar 740—900, zsupszalma 440—580, alomszalma 380—440, takarmányszalma —, kőve tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabos-bükköny 640—860, lóhere —, luczerna —, köles —, sarju —, szalmaszecska 560—600. Összes kocsi szám 245. Összes súly 294,000 kg.

Hideghus-vásár az Orczi-téri élelmi piacon 1910. év január hó 10-én. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelenése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 37 árus 47 db sertést, 1 árus 3 db süldőt, 3200 kg. friss húst, 400 kg. füstölt húst, 900 kg. szalonnát, 400 kg. hájat.

Videkről és pedig 1 árus 24 db sertést.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertéshus 1 kg. 176—200 fillér, 1 q 150—152 K., süldőhus 1 kg. 200—240, füstölt sertéshus 1 kg. 192—200, szalonna zsirnak 1 kg. 160—176, füstölt szalonna 1 kg. 184—200, háj 1 kg. 188—192, disznózsír 1 kg. 192—192, kocsonyahus 1 kg. 112—132, füstölt sonka 1 kg. 200—240 fillér.

Hideghus-vásár a január hó 10-én. (A jelenése a „Köztelek” részére.)
62 árus 10 db sertés friss húst, 1500 kg. 900 kg. hájat.
Videkről és pedig süldőt, — árus — k.
Forgalom élénk.
Hus 1 kg. 168—176 fillér, 1 kg. 200—220, szalonna 1 kg. 180—184, k. sonka 1 kg. 200—240

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelenése a „Köztelek” részére.)

Dunántuli	...
Felsőmagyarországi	...
Nyírségi	...
Erdélyi	...
Bánsági	...
Pesti	...

Mezőgazda

Dunántuli	...
Felsőmagyarországi	...
Nyírségi	...
Erdélyi	...
Bánsági	...
Pesti	...

A szeszüzletben a nagyobb kínálatok források úgy azonnali Elkelt finomított szesz, korona, adózatlanul 50 zártára.

Élesztőszesz adózva koronáig kelt kisebb Denaturált szeszben tés 46—4650 K-ig

Mezőgazdasági szesznyerszesz élénk kínálatúvala jegyzésen alul csak kevés üzlet létezik Budapestén a konti

B u d a p e s t

Kontingens nyersszesz Finomított szesz adózva " " adózva " " adózatlan Nyersszesz adózva Denaturált szesz (Az adózott szesz a 20

Mem

		Kelet	
Buza	Január		9
			4
Rozs	Január		9
			4
Zab	Január		9
			4
Tengeri	Január		9
			4
Árpa	Január		9
			4

Hideghus-vásár a Garai-téri élelmi piacon 1910. év január hó 10-én. (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 62 árús 16 drb sertést, — árús — drb süldőt, 3000 kg. friss húst, 1500 kg. füstölt húst, 3000 kg. szalonnát, 900 kg. hájat.

Videkről és pedig 29 árús 403 drb sertést, — drb süldőt, — árús — kg. füstölt húst.

Forgalom élénk. Arak a következők: Friss sertés-hus 1 kg. 168—176 fill., 1 q 154—157 K., süldőhús 1 kg. — fill., 1 q — K., füstölt sertés-hus 1 kg. 200—220, szalonna zsirnak 1 kg. 164—168, füstölt szalonna 1 kg. 180—220, háj 1 kg. 176—184, disznó-zsír 1 kg. 184—184, kocsonyahús 1 kg. 104—120, füstölt sonka 1 kg. 200—240 fillér.

Burgonya.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte gabona-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Emberi táplálkozásra:

	Fehér	Rózsza	Sárga
Dunántuli	4:20—4:40	4:60—4:80	7:20—7:40
Felsőmagyarországi	4:40—4:60	4:80—5:—	7:80—8:—
Nyírségi	4:20—4:40	4:60—4:80	7:20—7:40
Erdélyi	4:40—4:60	4:60—4:80	—
Bánsági	—	—	—
Pesti	4:40—4:60	4:80—5:—	7:80—8:—

Mezőgazdasági és ipari célokra:

	Fehér	Rózsza	Sárga
Dunántuli	3:80—4:40	—	—
Felsőmagyarországi	4:20—4:40	—	—
Nyírségi	3:80—4:20	—	—
Erdélyi	3:20—4:—	—	—
Bánsági	—	—	—
Pesti	3:80—4:—	—	—

Szeszület.

A szeszüzletben a forgalom nem volt igen élénk és nagyobb kínálatok folytán a szeszárak lanyhábbá zárnak ugy azonnali mint későbbi szállításra.

Elkelt finomított szesz adózva nagyban 177—177:50 korona, adózatlanul 58—58:50 K. azonnali és későbbi zárlatra.

Élesztőszesz adózva 179:75 K.-ig, adózatlanul 57:75 koronáig kelt kisebb tételekben tartott áron.

Denaturált szeszben a kínálat élénkebb és több kötés 46—46:50 K.-ig kelt el nagyban hordóval együtt.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz élénk kínálat mellett 2—2:25 K.-ig volt ajánlva jegyzésen alul és 51—51:50 K. fix áron, de csak kevés üzlet létesült.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 55—56 K.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	55—56	—
Finomított szesz adózva	177:15—177:50	—
„ adózatlan	58:25—58:50	—
Élesztőszesz adózva	178:75—177—	—
„ adózatlan	57:75—58—	—
Nyersszesz adózva	175:25—176—	—
Denaturált szesz	46—47—	—

(Az adózott szesz a 20 K. pótdóval együtt értendő.)

Lutza gozmatom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1911 január hó 5. Netto-árak 50 kg.-ként Budapestben, elegysúly tiszta súlyként, zsákostul. Kötelezettség nélkül.

Takarmányliszt:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ar K.:	17:70	17:20	16:20	16:—	15:50	15:—	14:20	13:20
	7 1/2	7 3/4	8	Korpa:		F.	G.	
	11:70	9:80	6:80	Ar korona:		4:60	4:80	

Liszt, őrlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte abraktakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A lisztüzlet a bekövetkezett hideg idő hatása alatt szilárdult. Az árak emelkedése a szilárdult gabona-üzletre vezethető vissza.

A fővárosi malmok átlagos buzalisztjegyzesei 100 kilogrammonként Budapestben, elegysúly tisztasúlyként, zsákostul.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ar K.:	34:80	33:80	32:40	31:40	30:40	29:40	27:80	25:80
	7 1/2	7 3/4	8					
	21:60	18:40	12:60					

Rozslisztárak:

Szám:	0	0/1	1	WR.	II.	II/B.	III.
Ar K.:	26:—	24:60	23:40	22:20	18:20	15:80	14:20

A korpaüzlet szintén szilárdult. Az árak emelkedtek, a fogyasztás részéről sürgős kereslet nyilvánul.

A többi abraktakarmánycikknek ára a következők voltak Budapestben zsákkal, teljes vagonrakomány vételénél 100 kg.-ként:

Finom korpa 1910 azonnali száll.	8:15—8:30
Goromba korpa 1910 azonnali száll.	8:60—8:70
Goromba korpa 1911 jan.-máj száll.	9—9:10
Finom korpa 1911 jan.-máj. száll.	8:30—8:40
Rozskorpa	9:10—9:30
Árpada és árpaderceze	11:40—11:60
Malomkonkoly	8:50—8:60
Budapesti gyári repcepogácsa	12:20—12:30
Derby-melész ab Hatvan vagy Pozsony	9:80—10—
Száritott moslék ab Budapest zsák nélkül	13—13:10
Száritott répaszolet zsák nélkül ab állomások	11:80—12—
Szőrpész 48—50% cukortart. hordó nélkül ab cukorgyár	7:40—7:60

Élelmiszerek nagybani árai a központi vásáresarnokban.

(Az „Alimentaria” Általános Élelmiszerértékesítő R.-T. jelentése.)

Hus, baromfi és vad. Kielégítő hozatal mellett az üzlet változatlan. A marhahús, sertés-hus és a borjú-hus ára keveset változott.

Árak: (Kg.-ként.) Marhahús. Helybeli első minőségűnek hátulja 1:52—1:56 K., eleje 1:40—1:50 K., másodrendű eleje 1:20—1:40 K., hátulja 1:30—1:50 K. A vi-

déki első minőségű hátulja 1:20—1:30 K., eleje 1:08—1:12 K., másodrendű hátulja 1:00—1:16 K., eleje 0:92—1— K. Borjúhús. Helybeli élési, bőrbőben 1:50—1:54 K., vidéki 1:30—1:40 K. Juhhús. Helybeli elsőrendű 1:08—1:12 K., másodrendű 0:84—0:96 K. Bárány. Leőt, bőrbőben, első minőségű 0:96—1:04 K., másodrendű 0—0— K. Sertés-hús. Helybeli, elsőrendű szalonnával 1:58—1:60 K., másodrendű szalonnával 1:54—1:58 K. Vidéki, szalonnával, első minőség 1:40—1:52 K., másodminőség 0—0— K. Szalonna nélküli első minőség 1:62—1:66 K., másodminőség 1:56—1:60 K. Nyers sonka 1:60—1:80 K. Füstöltsonka 2—2:50 K. Szopós-malacz 9—16— K. Szalonna. Olvasztani való 1:64—1:72 K., füstölt 1:76—1:86 K., paprikás 1:78—2:00 K., sózott, táblás 0—0— K. Disznózsír. Helybeli 1:72—1:76 K. Vidéki 0—0— K. Szalámi, új 4—4:20 K. Nyári szalámi 1:20—1:40 K. Kolbász, száraz 1:40—2:70 K., disznósajt kg. 1:60—2:10 K., hurka kg. 0:90—0— K.

Élő baromfi. (Páronként, fogyasztási adóval.) Csirke, sütni való 2:60—3:80 K., rántani való 1:80—2:20 K., kappan 4:80—6:60 K., tyúk 3:60—4:60 K., kacsa, sovány 4:80—5:60 K., liba, sovány 7—9— K., gyöngytyúk 3:20—4:80 K., pulyka 8—11— K.

Vágott baromfi. (Drb.) Csirke, sütni való 1:60—2:20 K., rántani való 1—1:40 K., tyúk 1:80—2:80 K. Kacsa (kg.) I-a 1:50—1:70 K., pulyka 1:40—1:70 K. Kappan 2:40—3:80 K., liba, (kg.) I-a 1:50—1:66 K., libamáj (kg.) 3—5— K., galamb (drb) 0:50—0:60 K., pulard 2—2:20 K.

Vadflélek. Őz (egészben, kg.) 1:30—1:40 K., szarvas (kg.) 0:80—0:90 K., fogoly (drb) 0:80—1:20 K., őreg 0:70—0:90 K., nyul I-a (drb) 2:40—2:60 K., süldő nyul 1:20—1:40 K., vaddisznó (kg.) 0:90—1:10 K., fűcán (drb) 2:90—3:40 K.

Tojás. Az üzlet az állandóan enyhe időjárás folytán csendes, az árak változatlanok.

Árak: I-a teatojás 24 drb 2—0— K., I-a bacsikai válogatott 1440 drb 100—105— K., tiszavidéki 100—104— K., I-a erdélyi 0—0— K., eredeti 98—100— K., apadt 80—88— K., közép 80—82— K., piszkos 82—90— K., bolgár, friss válogatott 104—108 K., meszes tojás 76—82 K., hűtőházi tojás 70—86. Vaj. Az üzlet csendes, az árak emelkedtek.

Árak: (Kg.-ként.) I-a szövetkezeti (centrifug) teavaj 3—3:10 K., asztali vaj 2:40—2:80 K., I-a parasztvaj 0—0— K., főzővaj 2—2:40 K., hűtőházi vaj 0—0— K., művaj 0—0— K., tehénturó 28—32 fill.

Gyümölcs és főzelék. Az üzlet a lefolyt héten is élénk volt. Az árak kielégítőek.

Árak: Gyümölcsflélek. Alma, asztali (100 kg.) 26—40 K., rétes 20—30 K., kicsi —16 K., cseresznye — K., meggy — K., körte 30—60 K., köszmeté (100 kg.) — K., erdei eper (kg.) 0—0— K., ringló — K., szőlő — K., török muskotály — K., őszibarack (kg.) — K., kajszinbarack (100 kg.) — K., szilva — K., dinnye (100 kg.) görög, nagyság szerint — K., ananász és turkesztán (100 kg.) — K., dió 56—70 K.

Főzelékflélek. I-a hagyma (makói) 8—10 K., közép 5—6— K., paraj (kg.) 0:10—0:15 K., spárga (kg.) — K., burgonya, rózsza 4:80—5:60 K., sárga 8—9— K., kifli 16—20 K., paradicsom 0—0— K., saláta 30 drb — K., uborka (100 drb) 0—0— K., zöldbab (kg.) — K., méz (100 kg.) 120—130 K.

Nemzetközi gabonapiac 1911 január 5-6 1911 január 10-ig.

	Kelet	Effektív árak									Határidő	Határidős árak						
		Budapest	Liverpool	Wien	Pécs	Mannheim	Páris	New-York	Chikágó	Buenos-Ayres		Odessa	Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	New-York	Chikágó
Buza	9	22:85**	19:12*	24:50	23—	25:08	26:72	18:80	—	17—	16:29	Április	22:34	18:73 ^a	21:48 ^b	26:7 ^a	19:61 ^b	18:74 ^b
	4	22:85**	19:12*	24:30	22:80	24:50	26:98	18:30	—	16:46	16:30	Május	22:14	18:81	21:40	26:88 ^b	—	17:96
Rozs	9	15:50	—	16:80	17:80	18:73	16:10	—	—	—	11:25	Április	15:72	—	18:64 ^b	16:10 ^a	—	—
	4	15:50	—	16:80	17:80	18:55	16:10	—	—	—	11:25	Május	15:66	—	18:20 ^a	15:96 ^b	—	—
Zab	9	17:60	—	18:50	17—	19:44	—	—	—	—	—	Április	17:06	—	18:56	—	—	—
	4	17:50	—	18:30	17—	19:14	—	—	—	—	—	Május	16:83	—	18:32	—	—	—
Tengeri	9	10:80	—	15—	13:80	16:78	—	—	—	10:91	—	Április	11:12	11:47 ^a	15:96 ^b	—	11:59 ^b	—
	4	10:70	—	15—	13:80	16:49	—	—	—	10:59	—	Május	11:16	11:99 ^a	15:72	—	9:08	—
Árpa	9	15:55	—	20:50	19:80	21:79	—	—	—	—	—	Április	11:16	11:31 ^a	15:82 ^b	—	11:12 ^b	—
	4	15:50	—	20:50	19:80	21:55	—	—	—	—	—	Május	11:16	11:71	15:70	—	8:80	—

Jegyzet: *) Red winter II.
1) Január
2) Febr.
3) Márcz.
*) Julius.
**) 78 kg. tiszavidéki.

PUMPA PARATOR

A szakértő gazdaközönség
főtisztegye.

Surány Viktor okt. gépészmérnök
tejszdasági gépek és eszközök gyártása
BUDAPEST, VI., Tereztér 21.
Kérjen árjegyzéket.

Standard-társaság vegyészeti telepei.
Megrendelési iroda: Kosuth Lajos-u. 14-16.
Vegyészeti-telep; Nefelejts-utca.

MEZEI EGEREK IRTÁSAT
legmegbízhatóbban végezhet

„Standardo“ egérirtó

anyaggal a magyar gazdaközönség és uradalmak által legbiztosabb szerek elismerve, 1 hold földre 1 kiló anyag elegendő. 1 kiló „Standardo“ mezei egérirtó-anyag 1 korona.

Patkány és háziegerek

kiirtására ajánljuk országosan legjobbnak elismert

„PATKÁNY-kolera“

vegyiszert, melynek biztos irtó hatásáról több száz elismerőlevéllel rendelkezünk, malomtulajdonosok, uradalmak, szeszgyárak, kereskedők és a gazdaközönség részéről. A patkány-kolera ára: Próbaesomag 100-300 patkány vagy egér kiirtására 6 kor. Nagyobb mennyiség 500-600 patkány vagy egér kiirtására 12 kor. Probarendelését saját érdekében elvárja, vagyunk teljes tisztelettel **STANDARD-TÁRSASÁG** Budapest, Kosuth-Lajos-utca 14-16. Telefon: 66-63. 5957

WOHANKA FÉLE

HONI GYÁRTMÁNY!

NYERSOLAJ MOTOROK és LOKOMOBILOK.

ÜZEMKÖLTSÉGEK
NAGYSÁG SZERINT 1½-2 fillér

ORÁNKÉNT és LOERÓNKÉNT. NINCS ROBBANÓ
és TÜZ-VEZÉLY! MINDEN PÉNZÜGYÖRI
ELLENŐRZÉS és ENGEDÉLY NÉLKÜL.

WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST.
V. VÁCI-KÖRUT 76.

Bérlét megszüntte miatt

eladók: komplet cséplőgarniturák, különféle műhelyberendezések, kocsik, szekerek, ekék, hengerek, különféle gazdasági gépek, ugymint: vetőgépek, járgány, trágyaszóró, szecskavágó, továbbá mérlegek, fecskendők stb. 242

Bérnökség, Csorna, Sopron megye.

V. ÉVFOLYAM.] Budapesti [V. ÉVFOLYAM

Marha- és Sertéskereshedelmi Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IX., Viola-utca 7. szám.

Nélkülözhetlen minden földbirtokosnak, ki állathizlással, állattenyésztéssel foglalkozik.

Az egyedüli szakkiadvány, melyben az állat-értékesítés statisztikai adatai olvashatók.

Előfizetési ára egész évre 10 kor.

TELEFON 97-05

SERTÉSELADÁS ÉS VÉTEL

UGY SOVÁNY MINT HIZOTT ÁLLAPOTBAN

A LEGJOBBAN ÉS LEGPONTOSABBAN ESZKÖZÖLTETNEK.

URL REZSO

SERTÉSBIZOMÁNYOSNÁL

BUDAPEST, VIII.
NÉPSZINHÁZ-UTCZA 22.
POLGÁRSZERFÖZDE
- BÉRPALOTA -

HÁROM VILÁGNYELVET

ANGOL FRANCIA NEMET

INGYEN

MAGTANULMÁNY NÉLKÜL

SCHIDLOF DR. 1000 SZÓ
MÓDSZERÉVEL
EGY EGY NYELV MEGTANULÁSÁRA
SZOLGÁLÓ NYELVTAN
TELJES 10. FÜZETBEN A 60 FILLÉR
DÍSZES VÁSZONMAPPÁBAN KOR. 7.

KÜLD RÉSZLETES ISMERTETŐ PROSPECTUST
A "PÁTRIA" R.-T. KÖNYVKERESKEDÉSE
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. SZÁM

Eladó birtok.

Heves megyében, az adácsi, fügedi és viszneki határban, adácsi és vámosgyörki vasuti állomástól félórányira fekvő 378 m. hold területű birtok, mely 200 hold legjobb minőségű szántó, 14 hold nádas, 164 hold kaszáló és legelőből áll, holdanként 720 K és ugyancsak Heves megyében 125 magyar hold területű birtok (115 hold fekete szántó és 10 hold rét) ludasi vasuti állomástól félórányira, csinált ut mentén, holdanként 900 koronájával akár egy tagban, akár parcellázva, igen kedvező ár és feltételek mellett eladó. Épületek nincsenek a birtokon. :: Bővebb felvilágosítást nyújt az

Agrár Takarékpénztár R.-T. Egerben.

252

Villám!

A legjobb háziszser a test összes hüléses bántalmainál:

csusz, rheuma, kőszvény, ischias, fejszagatás, gerinc- és csipőfájdalmaknál, czombzsába, törés és részbeni bénulásnál.

E betegségeknek kipróbáltatott és a legrégebb bajoknál is javulás állott be.

Pöstyén, Héviz, Trenosón-Pepliez stb. fürdővendégei által állandóan sikerrel használva.

E téren felülmulhatatlan!

Kapható 2, 3 és 4 koronás üvegekben. 6 üveget bérmentve szállít.

Fekete Sas gyógyszerház Veszprém.

247

Villám!

Használt, 16 lóerejű gőzeke-garnitura megvételre kerestetik.

Részletes leírással és feltételekkel ellátott komoly ajánlatok intézendők:

Schwarz Jakabhoz Nyír-Vaja. 253

GŐZEKE

teljesen új, kétgéprendszerű, 20 lóerejű, tavaszi időnyre munkát vállal rétek, legelők, erdőirtások feltörését elvállalja, az ország bármely részében, őszi időnyre nagyobb területek felszántását már most leszerződi. Reflektánsok forduljanak a tulajdonoshoz: Kéval Izidor bérgazdasága és szeszgyára, Koltha, Komárom megye. 255

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

minden tekintetben előmozdítani kívánja a gazdaközösségnek érdekeit s ezért:

Jelzálogkölcsönöket közvetítünk előnyös feltételek mellett, ha a gazdák e célból hozzánk fordulnak.

Felülvizsgáztatjuk a be-
küldött **gyógytári vényeket**, s megállapítjuk, hogy azok a orvosi-
szakvéleményt adunk. A beküldött adókönyvek alapján **felülvizsgáztatjuk** az adó helyes kivételét és túlfizetés esetén annak visszatérítését kieszakoztatjuk.

Tarifális kérdésekben díjtalanul szakértői felvilágosításokat adunk. **Felülvizsgáztatjuk** a be-
küldött **vasuti és hajó-
fuvarleveleket** s kiszakoztatjuk a túlfizetett fuvardíj visszatérítését.

Gazdaságok állandó felügyeletét és ezek tüzemének **ellenőrzését, számvitelek** felülvizsgáztatását és ellenőrzését elvállaljuk, illetve arra szakembereket küldtünk ki.

Szaktanácsot adunk **számviteli** kérdésekben.

Üzemterveket, melyek az okszertő gazdálkodás alapját képezik, kidolgoztatunk.

Szakértői tisztségét peres ügyekben elvállalunk és mindennemű mezőgazdasági **értékbecsléseket** végeztetünk.

Biztosítási ügyekben tanácsot adunk és mindennemű biztosítási ügyet lebonyolítását elvállaljuk.

Nyilvántartjuk a bejel-
tett **eladó és bérebeadó birtokokat**, vala-
mint a **birtokot venni és bérelni szándékozókat**.

Jogi tanácsot is adunk, ha ily természetű ügyekben a gazdák hozzánk fordulnak.

Mindenféle tanácsot, felvilágosítást Üzemi osztályunk révén a gazdák a legkiválóbb szaktechnikáért kapják.

Nyilvántartásra bejelentetett:

- Eladó birtok:**
- 197 m. hold, fővárostól 30 km-re, 8 h. szőlővel, gazd. épületekkel és 2 nagy pinczéssel, 5 szobás urilakkal. 3
  - 200 m. hold sik főkész, I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő gazdasági épületekkel. 5
  - 370 m. hold Sáros megyében, melyből 310 hold erdő, 60 lakással és 5 hold diszkerttel, köves út mentén. 4
  - 100 kat. hold körül I. o. bőséges föld, 15 peronyira a vasútállomástól, a Ferencz-osztonától 8 peronyira, urlak és gyümölcsösök. 8
  - 500 m. hold Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km-re, kényelmes urilakkal. 7
  - 586 hold Nógrád m.-ben. Vasútállomástól 3 km-re. Teljes felszereléssel 400,000 K. 14
  - 384 hold szőlővel való, egyenes felületű, vasút közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy részletekben is eladó. 13
  - 1000 m. hold Hont megyében. A birtok egy darabban, jó és elegendő épülettel felszerelve, teherteműs, saját kezele alá áll. Esztendő bevétele 4000 K. 15
  - 2438 m. hold, 50 hold termő gyümölcsösökkel Erdélyben, bérebe adott, megfelelő számú kúttól körült épületekkel, 10 szobás urilakkal, szeszgyár és fűmélő, jó munkásviszonyok. Ára teljes felszereléssel 700,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. 19
  - 290 hold Szilagy megyében, vasútállomástól 7 km. Felerészben szántó, felerészben legelő és kaszáló. Dohánytermesztési engedéllyel. Kereskedelmi növények termesztésére és teherteműsre alkalmas. Kedvező fizetési feltételek. 17
  - 200 hold, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó. 18
  - Emlektés kastély, 25 hold földdel a Balaton mellett, szép park. Ára 75,000 K. 1
  - 139 m. hold Pesti megyében, vasútállomástól 1/4 órányira, ebből 12 hold Antal szőlő, 2 hold kaszáló, 30 hold szántó, 85 hold földterület legelő tanyával együtt 48,000 K-ért. 26
  - 986 m. hold Abauj megyében, szőlővel és gazdasági épületekkel, 10 szobás kastélyval, vasútállomástól 1 km-re. Előnyös fizetési feltételek. 23
  - 2056 m. hold három különálló részben: 155 hold 600,000 K, 300 hold legelő és rét 150,000 K és 194 hold mezőváros határában, kastélyval, igen sok gazdasági épülettel 170,000 K. A birtokrészek külön-külön is eladók. 30
  - 1260 m. hold, melyből 400 szántó, 40 rét, a többi vágható erdő. Vasútállomástól 7 km. Kedvező fizetési feltételek. Esetleg bérebe is kivethető. 31
  - 306 m. hold Szatmár megyében, Nagykárolytól 12 km-re, 45 hold termő szőlővel, teljes felszereléssel. Ára 150,000 K. 32
  - Nógrád megyében 4700 holdas magyar birtok szeszgyárral és gőzmalommal eladó; a szeszgyár és gőzmalom a helységi önkormányzat részére 1500-2000 holdnyi területre is kapható. Ugyisint az egyes 300-600 holdnyi puszták külön-külön is eladhatók. Előnyös fizetési feltételek, előnyös árak. 34
  - 624 1/2 m. hold Komárom megyében. Egy tagban, urilakkal és gazdasági épületekkel. Ház közelében. Csaldí viszonyok miatt sürgősen eladó. 34
  - 165 hold Nógrád megyében, várostól 1/4 órányira, fővonal mentén, 4 szobás lakóházzal. 35
  - 700 kat. hold Temes megyében, I. o. ezüskoropataj, 120 hold nemcsak fűzfateleppel, 25 hold gyümölcsösökkel, 13 hold oljványosölővel, 8 szobás, modern urilakkal, elegendő számú gazd. épületekkel. Ára holtfelszereléssel 80,000 K. 36
  - 826 m. hold Nógrád megyében, Budapesttől 52 km-re, vasuti állomás helyben. Szőlővel és kaszálóval együtt jó karban levő gazdasági épületekkel. Teljes felszereléssel 500,000 K. 37
  - 600 m. hold Hont megyében. Elegendő számú gazdasági épülettel, jó forgalmu gőzmalommal, mely külön 60,000 K-ért eladó. A birtok telepítésre különösen alkalmas. Ára 260,000 K. 38

- Birtokvétel:** 1000 holdig eserdebe fővárosi házárt egy tulajdonban erdőből álló, Hont, Nógrád, Gömör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 567
- megvételre kerestetik:** 800-1000 holdig jó földdel és épületekkel, instrukcióval. A lakóház faul vagy város közelében legyen. 79
- 2-300 holdig, közel a fővároshoz, mely tehergazdaságra alkalmas. 23
- 400-600 hold kastélyval, kerttel, elég és jó gazdasági épülettel. Temes, Torontál, Arad, Csongrád és Krassó megyékben. 176
- 50-100 hold, lehetőleg a főváros közelében, mely tehergazdaságra alkalmas. 243
- 500 holdon felüli bármely nagyságig. Bács, Torontál, Temes, esetleg más megyékben, jó minőségű talajjal. 380
- 50-100 hold, közvetlenül a Duna mentén, Kalocsa és Pozsony között, esetleg a dunánál, állandó vízi út vagy folyó mentén. 94

- Bérebeadó birtok:** 1150 m. hold Nógrád megyében, jó gazdasági épületekkel, épülő vasút mentén, október 1-től, esetleg január 1-től 6 vagy 12 évre. 15
- 582 m. hold szántóföld, melyből 150 hold még ki nem irtott ritka cserjés, vasuti állomástól 5 km-re. 83

- Birtokbérlés kerestetik:** 180-200 m. hold, amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tehergazdaság üzemel. 2530
- 1000-1500 m. hold, lehetőleg sik fekvésű, előnyben részesítendő erdővelkült birtok és síkfekvésű vasuti állomás közelében levő. 31
- 165 m. hold Nógrád megyében, fővonal mentén, várostól félórányira, 4 szobás lakóházzal. 465
- 100-120 h. város közelében vagy oly helyen, honnan városhoz jó vasuti összeköttetés van. 36
- 400-500 h. 10-12 évre, szőlővel és gazdasági épületekkel, lehetőleg 150-200 hold kaszáló és legelővel. 501
- 800-1000 hold jó birtok, lehetőleg vasútállomás közelében. 92
- 1200 hold körül. 98
- 500-800-1000 holdig, lehetőleg mérsékelt dombos vidéken. 112
- 1000-1200 m. hold nyugati megyékben, kizárólag vagy nagyjából mezőgazdasággal. 112

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket az OMGE. üzemi osztálya.

Aláírási felhívás!

Hivatkozással a m. kir. pénzügyminiszter ur Öccszellenőzójára hirdetményére

200,000.000 korona
= 170,000.000 n. b. márka = 210,000.000 frank
= 8,333.333,6,8 font sterling névértékű

1910. évi magyar királyi adómentes 4%-os állami járadék-kölcsön
ezennel nyilvános aláírásra becsatoltatik.

Az aláírás
1911. évi január hó 11-én, szerdán,
az egyes aláírási helyeknél szokásos üzleti órákban, az illető helyek által közzéteendő feltételek mellett történik és pedig:

Budapestben: a magyar királyi központi állampénztárnál,
a Magyar Általános Hiteibanknál,
a m. kir. postatakarékpénztárnál,
a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületnél,
a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál;
a magyar szent korona országainak területén:
a 4%-os magyar koronajáradék szelvényeknek beváltásával meg-
bizott valamennyi állami pénztárnál;

- továbbá a Magyar Általános Hiteibank,
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és
a Wiener Bank-Verein összes fiókjainál;
*ienben: az S. M. v. Rothschild bankháznál,
a K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe
ezimű intézetnél,
a K. k. privilegirte allgemeine österreichische Boden-Credit-Anstalt
ezimű intézetnél,
a Wiener Bank-Verein ezimű intézetnél,
a Kais. Kön. privilegirte Oesterreichische Länderbank ezimű intézetnél,
továbbá a K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe,
a Wiener Bank-Verein és
a Kais. Kön. privilegirte Oesterreichische Länderbank ezimű intézetek
összes ausztriai fiókjainál;

ezenkívül Berlinben: a Direction der Disconto-Gesellschaft ezimű intézetnél,
S. Bleichröder bankháznál, Mendelssohn & Co. bankháznál, a Bank für Handel
und Industrie ezimű intézetnél; M. m. Frankfurtban: a Direction der Disconto-
Gesellschaft ezimű intézetnél, a Filiale der Bank für Handel und Industrie
ezimű intézetnél; Hamburgban: a Norddeutsche Bank in Hamburg ezimű
intézetnél, L. Behrens & Söhne bankháznál, M. M. Warburg & Co. bankháznál;
Münchenben: a Filiale der Bank für Handel und Industrie ezimű intézetnél,
a Bayerische Hypothek- und Wechselbank ezimű intézetnél, a Bayerische
Vereinsbank ezimű intézetnél, Merck, Finck & Co. bankháznál; Leipzigben:
az Allgemeine Deutsche Credit-Anstalt ezimű intézetnél és ennek Becker & Co.
osztályánál, a Filiale der Bank für Handel und Industrie ezimű intézetnél;
Breslauban: E. Heilmann bankháznál, G. v. Pachtaly's Enkel bankháznál,
Eichborn & Co. bankháznál; Kölnben: Sal. Oppenheim jr. & Co. bankháznál;
Zürichben: a Schweizerischer Bankverein ezimű intézetnél, a Schweizerische
Kreditanstalt ezimű intézetnél; Baselben: a Schweizerischer Bankverein ezimű
intézetnél, a Schweizerische Kreditanstalt ezimű intézetnél; Genfben: a
Schweizerischer Bankverein ezimű intézetnél, a Schweizerische Kreditanstalt
ezimű intézetnél, az Union Financière de Genève ezimű intézetnél; Brüsszelben:
a Banque de Bruxelles ezimű intézetnél, a Banque Internationale de
Bruxelles ezimű intézetnél, a Crédit Général Liégeois ezimű intézetnél;
Antwerpenben: a Banque d'Anvers ezimű intézetnél, a Banque Centrale
Anversoise ezimű intézetnél; Amsterdamban: L. Auerbach bankháznál, Lippmann,
Rosenthal & Cie bankháznál, az Amsterdamsche Bank ezimű intézetnél.

- A magyarországi és az ausztriai aláírási helyeken eszközendő aláírásokra
neve a következő feltételek állapítottak meg:
1. Az aláírási ár 91.60%-ot tesz, hozzáadva az 1910. évi szeptember hó 1-től az átvétel napjáig járó 4%-os folyó szelvénykamatozatot.
  2. Az aláírás bejelentési ívekkel történik, melyek a fentemlített aláírási helyeken költségmentesen kaphatók.
  3. Az aláírás alkalmával az aláírt összeg 5%-a biztosítékképpen letéendő és pedig vagy készpénzben, vagy olyan, a napi árfolyam szerint számított értékpapírokkal, melyeket az illető aláírási hely elfogadhatónak tart.
  4. Az aláírás alapján átengedendő összeg az aláírás befejezte után mielőbb megállapítatik a arról az aláírók értesítettnek. Minden aláírási helynek jogában áll az egyes átengedések összegét belátása szerint meghatározni. Ha az átengedés az aláírásnál kevesebbet tenne, a biztosíték felesleges része azonnal visszaadatik.
  5. Az aláíró az aláírása alapján részére átengedett kötvényeket f. évi január hó 26-tól kezdve legkésőbb f. évi márczius hó 10 ig tartozik átvenni. Az aláírónak jogában áll a neki átengedett kötvényeket a megjelölt időn belül 4800 koronánál nem kisebb részösszegekben is átvenni. Az átvétel megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.
  6. Bejelentések, amelyek bizonyos meghatározott címletekre szólnak, csak annyiban vehetők figyelembe, amennyiben ez az aláírási helyek mérlegelése szerint lehetséges.
  7. Az átvétel ugyanazon helyen eszközendő, ahol az aláírás történt. Budapest és Wien, 1911. évi január havában.

- Magyar Általános Hiteibank.** S. M. v. Rothschild.
M. kir. postatakarékpénztár. K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe.
Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület. K. K. privilegirte allgemeine österreichische Boden-Credit-Anstalt.
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. Wiener Bank-Verein.
Kais. Kön. privilegirte Oesterreichische Länderbank.

Heuco Hausneindor
szállítja a magyarországi vezérképviselőt:
Na

Alföld
4 órányira Budapest épületekkel,
Beyer Károly
Telefon 12-85.

ELADÓ,
körülbelül 20
" 170
" 1
Kérdezősködni: S
Udvar, u. p.

B
1000-1500
távolsá
vétel
Röjtök
Budapest.

Elad
Budapesttől gyorsvo
magyar holdn
mezőgazdasági terü
belsőséggel, két ma
rangu fogyasztó pia

Megve
15-20 kilon
me
folyóméterenkén
valamint 1000
an
középfinom gy
Ajánlatokat Fo
Budapest,

A több mint 25 év óta fennálló csakis gőzekét gyártó
Heucke A. tulhevített (forrógőz) rendszerű gőzekészleteit
 Hausneindorfi gőzekegyár szállítja a magyarországi
 vezérképviselőt: **Komáromvidéki Takarékpénztár r.-t., Komáromban.**
 Nagyon takarékos szén- és vízfogyasztás, rendkívüli munkaerő.

Alföldi birtok

4 órányira Budapestről, 1660 hold prima szántó föld, nagyon jó épületekkel, urilakkal stb. 1,320.000 koronáért eladó.

Beyer Károly, Budapest, V., Báthory-u. 5.

Telefon 12-85.

5733

Telefon 12-85.

ELADÓ, ab állomás Simontornya

körülbelül 200 métermázsza luczernaszéna

„ 1700 „ zabosbükönyszéna.

„ 175 „ réliszéna.

Kérdezősködni: **Scheide Victor, Sopron-Udvar,** u. p. Alsó-Pülya, Sopron megye. 241

Birtok

1000—1500 holdig, Bécshez 2—3 órányi távolságra, csinos belsőséggel

vételre kerestetik.

Röjtöki BAUER ANTAL
 Budapest, VIII., Baross-utca 4.

TELEFON 166-66.

Eladó birtok.

Budapesttől gyorsvonaton 3 órányira eladó körülbelül **2300 magyar holdnyi urasági birtok**, melyből 1050 hold mezőgazdasági terület, többi tűzfának alkalmas erdő. Urilak szép belsőséggel, két major, kifogástalan jókarban, kőből építve. Első-rangu fogyasztó piactól 6 km.-re. Czim a kiadóhivatalban. 6035

Megvételre kerestetik

15—20 kilométer használt

mezei vasut

folyóméterenként öt kilogramm súlyu aczélsínekkel,

valamint **1000 két-hároméves**

anyabirka

középfinom gyapjuval, csakis dunántuli megyékből.

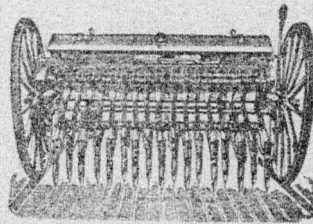
Ajánlatokat **Fornai gazdasági iroda** czimen
 Budapest, Arany-János-utca 16. kérünk.

Mayfarth-féle „Agricola“ vetőgépek [Minta 1911]

a legjobbak!

Mindenféle magvaknak.

Egyforma kivetés.

Évek óta legjobban bevált.

Erőteljes, szolid szerkezet.

Legegyszerűbb beállítás és kiürítés.

Alapított 1872 **MAYFARTH PH. és TSA** 1500 munkás.
 GÉPGYÁRAK, VASÖNTÖDÉK ÉS GŐZHÁMOROK
BÉCS, II./1., TABORSTRASSE 71.
 Kimerítő képes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszontelárusítók kerestetnek.

Eladó földbirtok.

Borsod vármegyében, a vasuti fővonalától háromnegyedóra járásnyira 660 m. hold földbirtok, esetleg instrukcióval együtt eladó. A birtok kötött fekete föld, dohánytermelési engedéllyel, megfelelő lakházzal, gazd. épületekkel, nagy gyümölcsösökkel. Ügynökök kizárva. Bővebb felvilágosítással szolgál: **Rombay Dezső** (Budapest, IX., Ferencz-körút 32., III. 1.). 249

35 darab, herczeg Sulkowski J. M.-féle, vészen átment, fehér göndörszőrű mangalicza

tenyészkan

eladó **IBY FERENCZ-nél, SZOLLÓSMÁJOR,** u. p. Pankota. (Arad megye.) 243

Erdélyben, Kis-Küküllő vármegyében egy 700 kat. hold terjedelmű, jó minőségű

BIRTOK,

melyből 550 hold szántó, 100 hold prima rét és 50 hold legelő, bérbeadandó azonnal. 6—10 évre
 Czim a kiadóhivatalban. 254

Elsőrendű kitűnő

tavaszi vetőmagbuza

nagyobb mennyiségben eladó a **féregyházi uradalomban.** Vasutállomás és posta Német-ság. (Temes megye.) 251

Birtokparcellázás manapság a legdusabb aranybánya.

Vasmegegyében egy takarékpénztár 800 holdat vett 500 koronájával. Három hónap alatt az egészét szétkapkodta az odavaló német nép 900 koronájával, készpénzben.

Felesthon 1 koronával és azon felül fizették a négyszögölét egy felparcellázott birtoknak, amely felannyit ért, míg egy darabban volt.

Vecsésen a gr. Andrássy homokpusztájából milliókat keresett az a nagy bank, amely felparcellázta.

A földéhség tetőpontját érte.

Az amerikai pénz özönlik be az alsóbb osztályokhoz.

A bankok liberálisan hiteleznek a parasztbirtokra.

Itt a logikus időpontja a parcellázásnak!

* * *

A mi cégünk úgy van szervezve, hogy a parcellázás összes műszaki, jogi és pénzügyi munkáit elvállaljuk, — a vevők költségére.

Mérnökeink térképezik, felosztják, kitűzik a parcellákat.

Ügynökeink meghozzák rá a legjobb vevőket, még távoli megyékből is.

Ügyészünk ellátja az összes szerződéseket, telekkönyvi átírásokat.

Bankunk finanszírozza a vevőt úgy, hogy utolsó fillérig kifizeti helyette a vételárat.

És ennek a teljes, gyors és biztos szolgáltatásnak összes költségeit áthárítjuk a vevőkre.

Akinek birtoka van eladó és jó árat akar érte kapni: annak készséggel állunk rendelkezésére.

Dr. GONDOS VIKTOR,

mérnök,

Budapest, I., Villányi-ut 4. sz.

248

(Ezt a címet kivágni és megőrizni semmibe sem kerül és mégis sokat ér olyankor, mikor szükség van rá.)

Az alsó-ausztriai országos gazdasági tanács által elismert eredeti loosdorfi uradalmi pedigree vetőmagot

a Piatti-féle vetőmagtenyésztésből Loosdorfban ajánl tavaszi vetésre az eladási iroda:

GEBRÜDER BOSCHÁN

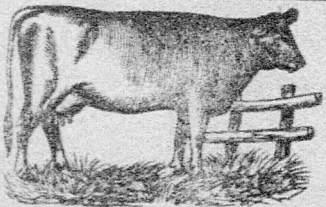
magkereskedők, csász. és kir. udvari szállítók

Wien, I., Bäckerstr. 9.

a különböző kiállításokon az első díjakkal kitüntetett korai árpát: Ideál, Zarja, Norika, March, Laa, Thaya, melyek terméshozam, korai érés, minőség által tűnnek ki. Továbbá korai zabot: kétszerest, háromsorost, tavaszi búzát, ugyszinte eredeti loosdorfi takarmányrépát elsőrendű tömegtermés elérésére. :: ::

Arajánlatok és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

5991

Négyszeresen kitüntetve!!
Brüsszeli állatkiállítás: első díj 500 frank.
Első érdemdíj, stb.

Eredeti hollandi tenyész- és tejelőteheneket, üszők, borjúk és tenyész bikákat

csakis elsőrendűek, fuvar- és hibamentesen Magyarország és Ausztria minden vasúti állomására szállítanak

D. Stoppelman és H. van Sand mezőgazdák és marhaszállítók, Winschoten (Holland).

Szállítottak a krakói és kir. gazdasági egyesületnek és Magyarország és Ausztria legelső uradalmainak és nagybirtokosainak. — Elsőrendű referenciák állanak rendelkezésre. Mindenfajta állat 100 kg. súlyra lesz a vagonból lemerve. Német levelezést kérünk.

6013

ELADÓ

1000 k. holdas birtok

prima termőföld, circa 600 kat. hold szántó, többi kaszáló és legelő, Kolozs megyében, a nagysármási földgázforrástól 8 km. távolságra.

Bővebb felvilágosítást ad: **dr. Szent-Iványi József, Farnas, u. p. Bánffyhunad.**

246

HERNFELD ADOLF magnagykereskedő cég, Wien, 22.

kéri a t. cz. termelők szives mintázott ajánlatait

vörös lóhere, luczerna, nyulszapuka, baltaczim, tavaszi és szőszös bükköny, valamint egyéb magvakban.

Magyar levelezés!

5923

Magyar levelezés!

Gazdasági számvitelhez

szükséges összes nyomtatványok a legelőnyösebben szerezhetők be a "Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részv.-társ. nyomtatványkezelő osztályában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. (Köztelek.)

Többféle rendszer!

Mintaiveket és árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Prése buzaszalm

és zabszalm szállít elsőrendű minőség és legolcsóbban

Ehrenreich (Bácska).

Amerikai alaford

szána

4 méter hosszú rako gazdaságba és rönkszához, különös erős fából vasalással

gróf Teleki Ardrassói uradalmi kocsi- és gépgyárak posta: **Koncz**

Tejgazdasági Zsebnaptár az 1911. évről

Szerkeszti **JESZENSZKY P** az OMGE ügyvezetőtitkár

A tejgazdasággal (tejtenyésztés, állategészségügy, takarmányozás, kezelés, vaj- és sajtkészítés) kapcsolatos minden kérdést felőleli. Tejgazdasággal foglalkozóknak különösen hasznos.

„Tejgazdasági Zsebnaptár” Bolti ára 4 korona.

A „Pátria” r.-i. közérdeklődésében (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) vagy „Tejgazdasági Zsebnaptár” kiadóhivatalánál megrendelve ajánlott kúldással 3 korona 65 fillér.

Fiedler János lenfonógyárak Komáromban vesz

nyerslenkór

szál-nyeréshez, valamint kaszált géppel csépe

lenszalmák

tetszés szerinti mennyiségben elad eredeti (pernai)

oroszlennagocsi

**Préselt
buzaszalmát
és
zabszalmát**
szállít elsőrendű minőségben
és legolcsóbban

Ehrenreich Béla
Bajmók
(Bácska). 488

Amerikai aláforduló
szának

4 méter hosszú rakóval,
gazdaságba és rönkszállítás-
hoz, különös erős faból és
vasalással 6019

gróf Teleki Arvéd
drassói uradalmi
kocsi- és gépgyárban,
posta: **Koncza.**

**Tejgazdasági
Zsebnaptár**
az 1911. évre.

Szerkeszti
JESZENSZKY PÁL
az OMGE ügyvezetőtitkára.

A tejgazdasággal (állat-
tenyésztés, állategészség-
ügy, takarmányozás, tej-
kezelés, vaj- és sajtkezi-
tés) kapcsolatos minden
kérdést felöleli. Tejgazda-
sággal foglalkozóknak nél-
külözhetetlen a

„Tejgazdasági Zsebnaptár”
Bolti ára 4 korona.

A „Patria” r.-t. könyv-
kereskedésében (Budapest,
IX., Üllői-ut 25.) vagy a
„Tejgazdasági Zsebnap-
tár” kiadóhivatalánál meg-
rendelve ajánlott küldés-
sel 3 korona 65 fillér.

Fiedler János
lenfonógyára
Komárom
vesz

nyerslenkórót
szál-nyeréshez, va-
lamint kaszált és
géppel csépeelt
lenszalmát,

tetszés szerinti
mennyiségben és
elad eredeti
(pernai)
orosz lenmagot.

Haldek Ignác
utóda
magnagykereskedése
Budapest, U., Bálvány-u. 6.

ajánl **rendkívül jutá-
nyosan** arankamentes-
ségre áll. ótomzárolt

**lóherét,
luczernát,
nyulszapukát,**

eredeti északnémet, magas
csiraképességű, szavatolt
fajazonos és utolsó évi
termésű

**takarmányrépa-
magvakat,** ugyszinte
**fűmagvakat, tavaszi
bűkkönyt** zabmentesen
tavaszbuzát, különféle

tengeri-, zab- és árpa-fajo-
kat, csillagfűrtöt, esibeht
és egyéb tavaszi vetésre
szolgáló 205

gazdasági magvakat.

Gyors, pontos, olcsó földmérés
Világhírű szabadelm
18 állomáson.

Stádel-Forkos
FÖLDMÉRŐ TALIGA
kapható
Stádel gépgyárban, Győrött.

**Szenát,
szalmát,**
luczernát, lóherét
és zabos bűkkönyt
veszek és eladok

bármily nagy mennyiség-
ben, felpréseléshez modern
ló- és gőzpreseim adom.
Ajánlatok : 3220

Schreier Béla
takarmánygyáros
Budapest, Népszínház-
utca 22. Telefon 20-52

RATTO
Phosphor-pasta
PATKANYOK
teljes kipisztításra szavatosság
mellétt füvekben 1 korona,
2 korona és 4 korona.

DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Marokól-u. 2

Vétel
Bármily mennyiségű buza-
szalmát, valamint zabszalmát
vesznek Ascher és Drechsler,
Wien, II., Praterstrasse Nro 13.
6151/a

Magvetelre keresetlik hasz-
nát, de jó karban
lévő mezel vasúti felszerelés
4 km. sínrel, váltók és kitérők-
kel, esetleg kocsikkal ár meg-
jelöl. Uradalmi intézettség
Csicsó-pusztán, u. p. Iharos-
berény, Somogy megye. 6145

180 métermázsza baltaczimet
keres meg-
vételre gróf Zichy János ura-
dalma Zichy-Ujfalun. 6149

Juhtejele keresek sajt készítő-
sére nagyobb mennyi-
ségben hierjét 16 fillérrel vagy
egész nyájt állagosa Árbán.
Crim: Farkas-Wolf, Varamó. 6148

100-150 métermázsza ta-
vaszi bűkköny-
magot vennék. Ajánlatot min-
tával együtt kér uradalmi in-
tézettség Csicsó-pusztán, u. p.
Iharosberény (Somogy m.). 6143

Jótállással tavaszi buzát,
valamint tisztá
bűkkönymagot vetés céljára
keresek né any vagonnát, min-
tázott vége ajánlatok bekül-
dendők Adler Dávid, Vinkovci
(Slavonia). 6150

**Keresek magvetelre rep-
cét, vadrepcét,
tökmagot, kendermagot
és fennmagocst bármily
mennyiségben. Ifj. Hor-
vátó István olajmalom
Makó, 3307. sz. 6005**

Vevő vagyok minden mennyi-
ségű egészséges
étkezési burgonyára. „Impe-
rator”, „Krüger”, „Magnum
Bonum”, „Up the date” (bő-
pohely”, „Rózsaburgonya”, to-
vábbá vörös és kék fajokra.
Nagyobb telekénél kéreknek a
t. eladók az árut megmutatni.
**Lóvy Gyula, Kecskemét,
6006**

Veszek
**szénát és
szalmát**

minden mennyiségben;
**szállítom préselve
és fuvarmentesen**
minden vasuti állomásra.
Böhm Arnold
takarmánygyáros

Budapest, VI. ker., Hegedűs-
Sándor-utca 23. szám.
Telefon 141-80. 6006

BÁNSZKY SÁNDOR
szobrászművész
világhírű alkotásai:
A KASZÁS
és a
MAGVETŐ

kaphatók **Koch Jenő** műöntödéjében
Budapest, VI., Szondy-utca 53/k.
Katalógus bérmentve. 5719 b

MELASSZET
(folyékony állapotban)

jutányos feltételek mellett szállít
Sebők Emil és Társa
Budapest, V., Visegrádi-utca 48.
5945

Legmagasabb áron
vásárolunk

**lóhere-
luczerna-
baltaczim- stb.
gazdasági
magvakat.**
Mintázott ajánlatokat
kérnek

Kálai
Sándor és Fia
magnagykereskedők
**Budapest,
VI., Király-utca 14. sz.**

Bérlet

300 magyar holdas birtok,
egészen vagy
parcellázva, kiadó Debreczen-
ben, gazdasági akadémiánál.
(Vasutállomás 14 vonattal. Kert-
városnak, gyártelepítésre is
alkalmas.) Nagy erdő szélén.
Letelepődőknek előny. Aján-
latokat bánatpénzzel Benkő, Egy-
malom-ut 3. kérek. 6128

Bérlet. Bérletem lejárt. foly-
tán keresek azonnalra
450-500 magyar holdas bérletet
legnagyobb részt szántóföldet,
vagy egy létszámmal együtt ki-
rívva annak katasztrófát. Főgy-
nőkök díjaztatnak. Crim: Föl-
gár Gyula, Budapest, Dam-
janich-utca 35., I. em. 7. 6162

Stephanix

Gyorsmeszelő
és fertőtlenítő gép **többet dol-
gozik mint 20 munkás** ecsettel!
Az 51. számú prospektust ingyen küldi
RUDOLF KRASA, Wien, VII., Kirchengasse 29.

Most jelent meg!

**A POLGÁRI
PERRENDTARTÁS
ZSEBKÖNYVE.**
Írta: **LÁNCZI JENŐ DR.**
Ára vászonkötésben 5 korona.

E mű bevezető ismertetésében felsorolja azokat
az elvi jelentőségű változásokat, a mely ket az
új törvény hoz. E kiváló gyakorlati értékű be-
vezetőt követi a gondos tanulmány alapján
alapián összeállított, jegyzetekkel, utalásokkal
és magyarázatokkal kísért törvénykönyv. A
könyv végén pontos tárgymutató van, mely
a gyors eligazodást lehetővé teszi. ♥♥♥

Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazd. könyv-
kereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

KÉRJEN ARJEGYZÉKET.

TELEFON 12-80

MUNKÁCSY GYULA
BUDAPEST
VI. KIRÁLY-UTCA 102

A SZAB. SARKANTY KÖMÉNYTÖLDÖK ÉS
FRILAZSNÉLJÚJ TŰZHELYEK MA MÁR ORSZÁGOS
HÍRŰEK.

KÉRJEN ARJEGYZÉKET.

Tavaszi vetésre
ajánlunk eredeti
**svalófi tavaszi
:: buzát ::
és svalófi árpát.**
Magyar Magtenyésztési
részvenytársaság
mint a svéd kir. svalófi vető-
magnemesítő intézet magyar-
országi képviselői.
Budapest, IV. kerület,
Városház-utca 12. sz.
244

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek **szántását** eredeti **Fowler-féle gőzekével**, épügy **mélyrigolozást** szőlőtelepítésekhez elvállal **WOLFF ERNŐ** gőzszántási vállalkozó Budapest-Melenföld.

Birtok kerestetik

3000—5000 holdig az ország nyugati részén, jó vadászattal, szép kastélyllyal és
1000—1500 holdig, lehetőleg Budapesthez közel, 8—12 szobás urilakkal.

BEYER KÁROLY BUDAPEST,
V., **Báthory-utca 5.** 5733 Telefon 12-85.

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb tereletek **szántását**, épügy **mélyrigolozását** szőlőtelepítésekhez eredeti **FOWLER-féle GŐZEKÉVEL** elvállal **Izery Izsák Gyula** GŐZSZÁNTÁSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST, IX., **RÁDAY-UTCZA 60., III. 3**

Eladunk

sima és gyökeres **Riparia Portalis és Rupestris Monticola** alanyvesszőt, ugyszintén ily alanyokon készült **elsőosztályú gyökeres fásoltványt** az összes csemege-szőlő- és borfajokban; valamint **sima és gyökeres hazai szőlővesszőt.**

Tessék árajánlatot kérni!

Badaesony-Szentgyörgyhegyi szőlőoltványtelep
Tapolca (Balatonvidék). Telefon (Interurban) 83

6017

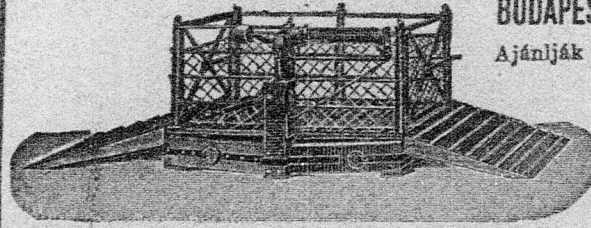
SCHEMBER C. és FIAI

csász. és királyi udvari
HIDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 59.

Ajánlják legjobb szerkezeti tizedes- és tolosuly-marha- és szekérhidmérlegeiket. Önműködő mérleg-szerkezetek.

Kivánatra különleges ajánlatokkal szolgálunk.

Motor-cséplőkészlet

10 HP Kyffhäuserhütte motorlokomobil, Hofherr és Schrantz 1000 mm-es kettőstisztító sines cséplő teljes felszereléssel mérleg, emelő, fecskendővel, alig 4 szezsonban használva, jutányosan eladó. Ajánlatok Dízallas Géza gőzmalomhoz, 1 éva. 245

Termelő: Dr. Proskowetz R. Em.

1900. párisi világkiállítás, mint bíráló versenyen kívül.
1898 jubileumi kiállítás Wien; A cs. és kir. földmívelési minisztérium termelő-dija.
1905. 1906. birodalmi árpakiállítás Wien; Arany államérem az árpatermelés emeléséért.
1907. Znaim: Legnagyobb kitüntetéses kiváló termelésért.

Termelésvezető: **Dr. Tschermák E. ny. r. tanár** a wieni cs. és kir. gazdasági főiskolán.

T. Cz.

Ajánljuk évek hosszú sora óta a legnagyobb és mindig emelkedő eredménnyel bevált, legkitünőbbnek elismert

eredeti Proskowetz

Hanna-pedigree vetőárpankat.

Név- és k-p-vedjegy.

Megrendeléseket pontos és tisztán kiírt adatok megadásával (név, illetve cég, helység, utolsó posta, vasútállomás, leadó állomás, vasúti vonal, ország stb.) **mielőbb** kérünk, mert most a **kiarúsítás nagyon hamar be fog következni.**

Actien-Zuckerfabrik
Kwassitz, Mähren.

A Mac Laren-féle magajáró gőzeke

magyarországi vezér-képviselő: **Fleischl Samu** cégénél, Budapest, V., Szabadság-tér 16.

Mezőhegyesi nemzetközi ekeversenyen első díj (állami nagy aranyérem)!

5378

Aranyérem az újzeelandi nemzetközi kiállításon!

A magyar talajviszonyokhoz alkalmazot'an tökéletesítve!

Legnagyobb teljesítőképesség, legkisebb öszköltséggel!
(Holdankint 5'20—7'65 kor.) Egyszerű kezelés, elsőrendű anyag, szolid munka!

Átlagos teljesítőképesség eddigi tapasztalatok szerint napi 20—30 hold, széntogyasztás 50—70 kg. holdanként.

Első díj a brüsszeli világkiállításon. Az angol királyi gazdasági egyesület nagy aranyérmének nyertese.

Kerületi képviselők: Biharmegyei gazdák áru- és hitelintézete, Nagyvárad, Dunántúli agrárbank és társaságai r. l. Kaposvár, Ehler Antal és Fia, Győr, Engl Adolf, Gyöngyös, Általános Forgalmi Bank, Debreczen, Kovács Soma és Társa, Arad, Lederer Leó, Zombor, Mayer Lajos, Déta, Singer Zeigmond, Nyitra, Weinberger Ferenc, Nagykároly.

Bővebb felvilágosítást szivesen nyújt fenti vezérképviselő.

Számos kül- és belföldi elismerő nyilatkozat.

Nagyszámu vevők névsora az ország minden vidékéről, megtudakolható a fenti vezérképviselőttől.

K

AZ ORSZÁ

Az Országos Magyar Gazd

ingyen k

Nem tagoknak e

Egész évre 24 korona, félév

6 kor

AZ OMGE. KÖ

Gazdasági előadás

Az OMGE. egyes id beszélése céljából az ir közönség részére gazdas Az előadások helye: B utca 8. Az előadások 21. és 22. napja.

Az előadások

Első nap, január 2

Déle

9—1/21 óráig: Kerpely

talajművelés

rozásánál és

nyek vizsüks

a csapadék m

készlettel. A

egy-évszako

ennek jelent

növényfejlőd

tünk czéltudat

ennek kereték

lal el a Cam

és az altalajpo

féle talajtöme

ményei és az

keztetések. T

bell-fele talaj

1/21 óráig: ifj. Sporzon

pek és jelent

művelés szem

féle talajművel

Gyakorlati kise

Ezt követőleg: Jablonovs

poeczok (egere

irtása. (A po

okai és követk

módok. Mérge

telező védekez

zése.)

Szövet

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...